

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН**

Навчальна дисципліна «Українська мова як іноземна»

**Методичні рекомендації
для членів екзаменаційної комісії
до проведення письмового та усного іспитів
з української мови
на довузівському етапі навчання**

ЗАПОРІЖЖЯ

2018

УДК 811.161.2(075.8)

М34

*Методичні рекомендації рекомендовані до видання
Цикловою методичною комісією суспільних та гуманітарних дисциплін
Запорізького державного медичного університету
(протокол № 9 від 19.04.2018 р.)*

Рецензенти:

О.Д. Турган – д. філол. наук, проф., зав. кафедри культурології та українознавства
Запорізького державного медичного університету

О.В. Гордієнко – к. філол. наук, доц., в.о.зав. кафедри іноземних мов Запорізького
державного медичного університету

Колектив авторів:

Л.І. Васецька – к. пед. наук, керівник Центру підготовки іноземних громадян
Запорізького державного медичного університету

Ю.В. Гринь – викладач Центру підготовки іноземних громадян

Г.С. Манаєва – викладач Центру підготовки іноземних громадян

І.Г. Новікова – викладач Центру підготовки іноземних громадян

М34 **Методичні рекомендації для членів екзаменаційної комісії до проведення письмового та усного іспитів з української мови на довузівському етапі навчання : Дисципліна «Українська мова як іноземна» / Л.І. Васецька [та ін.] – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 115 с.**

Методичні рекомендації є частиною комплексу навчально-методичних матеріалів з української мови для іноземців довузівського етапу навчання. У методичних рекомендаціях розроблена та подана чітка схема проведення іспитів та їхнє змістовне наповнення відповідно до вимог Типової програми з дисципліни «Українська мова як іноземна». Пропонуються критерії оцінювання з відповідною шкалою оцінок. Описаний комплекс екзаменаційних матеріалів визначає рівень сформованості мовної, мовленнєвої та комунікативної компетенцій у іноземних громадян.

Рекомендуються для викладачів, які є членами екзаменаційних комісій на довузівському етапі навчання мовних кафедр нефілологічних ВНЗ та центрів підготовки іноземних громадян.

УДК811.161.2(075.8)

© Васецька Л.І., Гринь Ю.В., Манаєва Г.С.,
Новікова І.Г.

© Запорізький державний медичний університет

ЗМІСТ

Передмова	4
РОЗДІЛ I МАТЕРІАЛИ ДО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (I семестр)	6
Критерії оцінювання письмового іспиту	6
Варіанти завдань до письмового іспиту	9
Критерії оцінювання усного іспиту	32
Тексти	34
Питання до текстів	45
Питання до лексичних тем	48
РОЗДІЛ II МАТЕРІАЛИ ДО ВИПУСКНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (II семестр)	50
Критерії оцінювання письмового іспиту	50
Варіанти завдань до письмового іспиту	54
Критерії оцінювання усного іспиту	78
Тексти, завдання для студентів та матеріали для викладачів	82
Питання до лексичних тем	106
Дієслівний мінімум	111
Використана література	115

Передмова

Іспити – це обов’язкова складова частина системи навчання іноземної мови. У контексті Болонської угоди особлива роль відводиться підсумковому контролю, на довузівському етапі навчання іноземців мови – це іспити. Мета іспитів з української мови – перевірка рівня сформованості у іноземних громадян комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій.

Ці методичні рекомендації адресовані викладачам, які є членами екзаменаційної комісії на довузівському етапі навчання.

Метою цих рекомендацій є опис методики проведення семестрових іспитів, їхньої структури, цілей, змісту, часу виконання та критеріїв оцінювання.

Семестрові іспити проводяться по закінченню навчання у першому та другому семестрах. Іспит у другому семестрі є випускним, оцінка за нього виставляється у «Сертифікат», який надається іноземцю після закінчення навчання у Центрі підготовки іноземних громадян.

Методичні рекомендації складаються з двох розділів. У **Розділі I** представлені критерії оцінювання та матеріали до іспиту, який іноземні громадяни складають під час зимової сесії по закінченню I семестру. Цей іспит проводиться у двох формах: письмовій та усній.

До складу письмового іспиту входять 15 варіантів по 5 завдань у кожному (усього 40 позицій).

Для усного іспиту запропоновано 15 білетів, які містять 2 види завдань. Перше завдання має такі цілі, як читання адаптованого художнього тексту, переказ його фрагменту та участь у діалозі-розпитуванні за текстом. У другому завданні перевіряється вміння іноземних громадян адекватно і граматично правильно розкривати тему монологічного висловлювання, а також брати участь у діалозі-розпитуванні на запропоновану тему.

Метою зимового іспиту є перевірка якості засвоєння лексико-граматичного матеріалу та сформованості мовленнєвої компетенції, а також комунікативних умінь і навичок у соціально-побутовій та соціально-культурній сферах.

Розділ II містить критерії оцінювання та матеріали до випускного іспиту, який іноземні громадяни складають під час літньої сесії по закінченню другого семестру. Цей іспит проводиться у двох формах: письмовій та усній.

До складу письмового іспиту входять 15 варіантів по 5 завдань у кожному (усього 40 позицій).

Для усного іспиту запропоновано 15 білетів, які містять 2 види завдань. Перше завдання має такі цілі, як читання тексту наукового стилю, переказ його фрагменту та участь у діалозі-розпитуванні за текстом. Іноземні громадяни повинні також виконати післятекстову роботу: трансформувати речення за допомогою поданих лексико-граматичних конструкцій; трансформувати подані речення у номінативні; скласти план до тексту. У другому завданні перевіряється вміння іноземців адекватно і граматично правильно розкривати тему монологічного висловлювання, брати участь у діалозі-розпитуванні на запропоновану тему.

Метою випускного іспиту є перевірка рівня сформованості у іноземних громадян довузівського етапу навчання мовної, мовленнєвої та комунікативної компетенцій, рівня сформованості у іноземців умінь та навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності на текстовому матеріалі загальнолітературного та наукового стилю мовлення.

У методичних рекомендаціях описуються усі іспити за єдиною схемою:

1. Мета іспиту.
2. Зміст іспиту.
3. Час виконання.
4. Критерії оцінювання та шкала оцінок.

Оцінювання відбувається за критеріями, наданими окремо для кожного завдання і кожного виду іспиту, та за традиційною п'ятибальною шкалою оцінок.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до типової програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» (2015 р.) та робочої програми з навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» Центру підготовки іноземних громадян (2017 р.).

Ці методичні рекомендації можуть використовуватися викладачами мовних кафедр та центрів мовної підготовки іноземних громадян вищих навчальних закладів медико-біологічного профілю.

РОЗДІЛ І
МАТЕРІАЛИ ДО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
(І семестр)

КРИТЕРІЇ
оцінювання письмового іспиту

Метою письмового іспиту з української мови є перевірка рівня сформованості комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій та компетентностей у іноземних громадян довузівського етапу навчання відповідно до вимог Типової програми з дисципліни «Українська мова як іноземна» (Затв. Центральним методичним кабінетом МОЗ України від 02.10.2016 р.) та Робочої програми з даної дисципліни (Затв. на ЦМР ЗДМУ від 30.08.2017 р., протокол № 1).

Письмовий іспит з української мови включає в себе 15 варіантів по 5 завдань у кожному (усього – 40 позицій).

У першому завданні перевіряється знання системи відмінків (окрім давального) іменників і прикметників однини (чоловічого, жіночого і середнього роду) та множини.

Вважати за помилку:

а) помилкове узгодження прикметників з іменниками у роді, числі та відмінку;

б) незнання відмінкових закінчень в однині та множині;

в) незнання аспектів відмінків.

У другому завданні перевіряється знання лексичного значення дієслів, їхнього дієвідмінювання; уміння використовувати подані дієслова у потрібному числі та часі залежно від контексту.

Вважати за помилку:

а) неправильний вибір дієслова;

б) написання дієслова у невірній формі (дієвідмінювання, час, число).

У третьому завданні перевіряється уміння студентів використовувати особові займенники у всіх відмінках (крім давального).

Вважати за помилку:

а) неправильне написання особових займенників;

б) незнання аспектів відмінків.

У четвертому завданні перевіряється вміння студентів адекватно закінчувати складні речення зі сполучниковими словами: де, коли, звідки, чий, який (-а, -е), скільки, що тощо.

Вважати за помилку:

- а) неправильну побудову речення;
- б) неправильне узгодження слів у реченні;
- в) неправильне написання дієслівних форм (число, час, дієвідмінювання).

У п'ятому завданні перевіряється вміння студентів давати адекватну та граматично правильну відповідь на поставленні питання.

Вважати за помилку:

- а) неадекватну відповідь на запропоноване питання;
- б) неправильне узгодження прикметників з іменниками у роді, числі та відмінку;
- в) неправильне написання відмінкових закінчень іменників та прикметників;
- г) неправильне написання дієслівних форм (число, час, дієвідмінювання).

На виконання екзаменаційних завдань відводиться 3 години.

ОЦІНЮВАННЯ

Всього – 40 позицій

Завдання 1

Оцінюється окремо кожен блок завдань, який складається з чотирьох словосполучень прикметників з іменниками чоловічого, жіночого, середнього роду однини та множини. Потім складаються оцінки за кожен блок та виставляється середня арифметична оцінка за перше завдання в цілому.

- «5» - 0 помилок
- «4» - 1 помилка
- «3» - 2 помилки
- «2» - 3 помилки і більше

Завдання 2

- «5» - 0 помилок
- «4» - 1 помилка
- «3» - 2 помилки
- «2» - 3 помилки і більше

Завдання 3

- «5» - 0 помилок

- «4» - 1 помилка
- «3» - 2 помилки
- «2» - 3 помилки і більше

Завдання 4

- «5» - 0 помилок
- «4» - 1-2 помилки (граматичні, лексичні, мовленнєві)
- «3» - 3-4 помилки (граматичні, лексичні, мовленнєві)
- «2» - 5 і більше помилок

Завдання 5

- «5» - 0-1 помилка (граматичні, лексичні, мовленнєві)
- «4» - 2 помилки (граматичні, лексичні, мовленнєві)
- «3» - 3-4 помилки (граматичні, лексичні, мовленнєві)
- «2» - 5 і більше помилок (граматичні, лексичні, мовленнєві)

При виставленні підсумкової оцінки складаються отримані оцінки за кожне завдання та виставляється середня арифметична оцінка.

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДО ПИСЬМОВОГО ІСПИТУ

Екзаменаційна робота з української мови І семестр

Варіант 1

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

талановитий журналіст

1. ... працює на центральному телебаченні.
2. Учора ми зустрічалися з
3. Нещодавно я прочитала статтю про
4. Студенти уважно слухали ... про його подорож Україною.
5. Я ходив до ... , щоб познайомитися з ним.

затишна кімната

1. Моніка мешкає у
2. ... розташована на третьому поверсі.
3. Я задоволена ... , у якій я мешкаю.
4. Фатіма розповіла про
5. У гуртожитку немає

велике місто

1. Запоріжжя – це
2. Вулиці ... зелені та красиві.
3. Я люблю
4. Мої батьки живуть у
5. Ми познайомилися з

нові будинки

1. У нашому місті будівельники збудували
2. ... розташовані на проспекті Соборному.
3. Люди захоплюються
4. На вулиці Сталеварів немає
5. У ... дуже гарні квартири.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **приїхати, згадувати, отримати, малювати, бути.***

1. Марта завжди ... про батьків, тому що любить їх.
2. У неділю Ерік ... у художньому музеї.
3. Хлопчик любить ... машини простим олівцем.
4. Моя подруга ... до України з Еквадору.

5. Завтра Халед обов'язково ... п'ятірку за контрольну роботу, тому що він добре вивчив нову граматику.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це викладач. Студенти слухають
2. Це я. Мій товариш розмовляє зі
3. Це ти. Зараз ... немає у класі.
4. Це моя подруга. Я написала розповідь про
5. Це мій батько і моя мати. ... живуть у Києві.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Викладач запитав, де
2. Подруга розповіла, коли
3. Каміла сказала, чий
4. Ви знаєте, з ким
5. Товариш відповів, звідки

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?
2. Звідки Ви приїхали до України?
3. Де Ви зараз навчаєтесь?
4. Ким Ви хочете стати?
5. Що Ви любите робити у вільний час?

Варіант 2

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

медичний університет

1. Іноземні студенти навчаються у
2. ... розташований у центрі міста.
3. Студенти ... займаються у сучасних лабораторіях.
4. Іноземці познайомилися з ... , де вони будуть навчатися.
5. На батьківщині ми дізналися про ... у Запоріжжі.

нова подруга

1. На факультеті я познайомився з
2. ... живе у гуртожитку.
3. Я дуже люблю
4. У ... немає арабсько-українського словника.
5. Я написала твір про

мале люстерко

1. У мене немає
2. ... лежить у моїй сумці.
3. Дівчина шукає
4. Я завжди користуюся
5. Вона побачила своє обличчя у

українські підручники

1. Ми читали цікаві тексти в
2. У бібліотеці студенти взяли
3. ... можна купити в книжковому магазині.
4. Він прийшов на заняття з
5. В ... багато нових слів.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **піти, відпочивати, познайомитися, грати, запитувати.***

1. Після занять я завжди ... 2 години в кімнаті.
2. Новий студент ... до бібліотеки, щоб взяти словник.
3. Хассан хоче ... з українською дівчиною.
4. Завтра на уроці викладач ... студентів.
5. Українські студенти ... у футбол з арабськими студентами.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це ви. У ... є новий зошит?
2. Це я і мій друг. ... разом мешкаємо в одній кімнаті.
3. Я їм свіжий хліб. Я купив ... у супермаркеті.
4. Це місто Запоріжжя. Зараз я живу у
5. Це мій брат. Учора я був з ... у кінотеатрі.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Я не знаю, скільки
2. Діана розповіла, якою
3. Алі сказав, з чиїм
4. Амір пояснив, у кого
5. Ти бачив, куди

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як звати Вашого друга (вашу подругу)?

2. Що він (вона) вивчає на нашому факультеті?
3. Ким хоче бути Ваш друг (ваша подруга)?
4. Коли він (вона) приїхав (приїхала) до Запоріжжя?
5. Де він (вона) любить відпочивати?

Варіант 3

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

відомий лікар

1. У лікарні № 6 працює
2. Я знаю ... , який робить складні операції.
3. У ... багато пацієнтів.
4. Нещодавно ми познайомилися з
5. Я прочитав статтю про

студентська поліклініка

1. Каміла ходила до
2. ... розташована на проспекті Соборному.
3. У ... працюють досвідчені лікарі.
4. Зараз у місті будують
5. Учора на екскурсії ми познайомилися з

Чорне море

1. Улітку ми з батьками їздили до
2. ... знаходиться на півдні України.
3. Нещодавно ми були на
4. Мій товариш розповів про
5. Улітку ми плавали

українські спортсмени

1. Ми пишаємося
2. ... їздили на Олімпіаду.
3. Студенти читали у газетах про
4. Ми дізналися про перемогу ... на змаганнях з баскетболу.
5. Зараз ... готуються до великих змагань.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: стати, висіти, ходити, займатися, потоваришувати.*

1. Учора наша група ... до анатомічного музею.
2. Завтра ми ... у комп'ютерному класі.
3. Ми вже ... зі студентами із Тунісу й Індії.
4. Моя молодша сестра хоче ... лікарем.

5. У нашій аудиторії ... мапа України.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Я навчаюся у групі № 4. Зі ... навчаються 11 студентів.
2. Це мій брат. У ... є новий комп'ютер.
3. Це студент і студентка. ... приїхали з Марокко.
4. Це місто. Я розповів про
5. Прямо висить чорна дошка. На ... студенти пишуть речення.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Джон розповів, з ким
2. Декан запитав, де
3. Студент відповів, що
4. Скажіть, будь ласка, який
5. Я приїхав до України, тому що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Які мови Ви знаєте?
2. Де Ви зараз живете?
3. Чим Ви займаєтесь у вільний час?
4. З ким Ви товаришуєте?
5. Куди Ви хочете поїхати?

Варіант 4

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

сучасний комп'ютер

1. Мої друзі користуються
2. Я хочу купити
3. ... коштує дуже багато грошей.
4. У моєї подруги немає
5. Я завжди шукаю необхідну інформацію у

українська мова

1. Ми приїхали до України, щоб вивчати
2. ... – державна мова в Україні.
3. Зараз ми говоримо
4. Ми взяли в бібліотеці підручник з
5. Студенти добре розуміють

складне завдання

1. Я зробив кілька помилок у
2. У цій контрольній роботі є
3. Зараз студенти пишуть
4. У домашній роботі не було
5. Студенти незадоволені

красиві картини

1. Ми захоплюємося
2. ... висять на стіні.
3. На ... художник намалював чудові пейзажі.
4. Мама купила ... у торговельному центрі Запоріжжя.
5. У мене немає

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: отримати, їздити, працювати, гуляти, знайти.*

1. Я не можу ... своїх речей.
2. Мій старший брат ... лікарем.
3. Наступної суботи друзі ... парком.
4. Амін ... гроші, які надіслав його батько.
5. У суботу мій друг ... до Дніпра автобусом.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Моя подруга модно вдягається. ... любить модний одяг.
2. Це моя сестра. Я приїхав до
3. Це ти. У ... в зошиті добрі оцінки.
4. Це ви. Викладач запитував про
5. Це мій брат. Учора я був з ... у кімнаті.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Ми пішли до товариша, який
2. Я вивчаю українську мову, тому що
3. Я думаю, що
4. Я не знаю, куди
5. Моніка читає книжку, яку

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?

2. Що Ви любите читати?
3. Де Ви зараз мешкаєте?
4. Чим Ви цікавитесь?
5. Куди Ви часто ходите?

Варіант 5

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

старший брат

1. Учора Ахмед ходив на екскурсію зі
2. У мене немає
3. ... придбав нову машину.
4. Зараз я чекаю на ... в кафе.
5. Я хочу розповісти про

факультетська бібліотека

1. ... розташована на другому поверсі гуртожитку.
2. Друзі пішли до
3. Ми беремо підручники у
4. Студенти користуються ... , щоб узяти потрібні підручники та словники.
5. Бібліотекар розповів про

складне речення

1. Студенти пишуть у зошитах
2. У цьому тексті немає
3. У завданні № 5 є
4. У ... студент зробив помилку.
5. Викладач познайомив студентів зі

цікаві книжки

1. Марія хоче купити в магазині
2. ... лежать у моєму столі.
3. У мене немає
4. Я прочитав про історію України у
5. Мої друзі захоплюються

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: розмовляти, повторювати, снідати, зробити, зустрітися.*

1. Я завжди ... у своїй кімнаті.
2. Учора ми ... з друзями у кінопалаці.
3. Зараз студенти ... українською мовою.
4. Ісмаїл неправильно ... домашнє завдання.

5. Сьогодні ввечері ми ... дієслова, які ми вивчали на уроці.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це я. Емілія мешкає у гуртожитку зі
2. Я і мій брат приїхали до України. Зараз ... живимо в Запоріжжі.
3. Це ліжко. На ... лежить ковдра.
4. Це він. У ... є батько, мати, сестра та брат.
5. Це українські слова. Я перекладаю

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. У бібліотеці я взяв українську книжку, тому що
2. Я не знаю, звідки
3. Я запитав друга, чию
4. Товариш сказав, у якому
5. Декан повідомив студентам, скільки

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. У Вас є брат або сестра?
2. Як його (її) звати?
3. Де він (вона) живе?
4. Чим він (вона) любить займатися?
5. Які мови він (вона) знає?

Варіант 6

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

серйозний викладач

1. Хассан займався українською мовою з
2. У нашій групі працює
3. Студенти пішли на консультацію до
4. Ми ходили на екскурсію з
5. Ми часто розповідаємо друзям про

синя ручка

1. Сьогодні я забув удома
2. На столі лежить ... мого товариша.
3. У моєї подруги немає
4. У зошитах ми пишемо
5. Я поклав ... на стіл.

велике вікно

1. На ... стоять квіти.
2. Мати миє ... , щоб воно було чистим.
3. Ми задоволені ... , яке ми нещодавно купили.
4. Ахмед пішов до ... , щоб подивитися на вулицю.
5. У нашій аудиторії є

міські маршрутки

1. Ми можемо дістатися до вокзалу
2. У ... завжди багато людей.
3. ... – це популярний транспорт Запоріжжя.
4. Робота ... закінчується пізно ввечері.
5. У Запоріжжі ми побачили

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: купувати, випити, жити, лежати, збудувати.*

1. Після університету я ... на батьківщині.
2. Будівельники ... високий будинок.
3. Щонеділі Ахмед ... свіжі продукти в «Ашані».
4. Ми ... гарячий чай з лимоном.
5. Ліворуч стоять ліжка, на яких ... нові ковдри.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це Марія. Я хочу товаришувати з
2. Моя мати – лікар. ... працює у приватній лікарні.
3. Це гарна музика. Щовечора я слухаю
4. Це дівчата. У ... є гарні парфуми.
5. Це стіл. На ... лежить підручник.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Амір пішов до аптеки, тому що
2. Товариш не знає, до кого
3. Я запитав подругу, яку
4. Студент побачив, які
5. Амін розповів, де

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?

2. Як Ви говорите українською?
3. Де Ви любите відпочивати?
4. З ким Ви познайомилися на факультеті?
5. Куди Ви хочете поїхати під час канікул?

Варіант 7

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*
англійський підручник

1. У мене немає
2. У книжковому магазині я купив
3. У друга є
4. У ... дуже цікаві тексти.
5. Я задоволений

популярна артистка

1. Моя подруга хоче стати
2. Нещодавно ... приїздила до нашого міста.
3. У ... немає вільного часу.
4. Мій друг розповів про ... , яка працює в Запорізькому театрі.
5. Марія цікавиться творчістю

українське село

1. Улітку ми поїдемо до
2. Ми дуже хочемо познайомитися з
3. Мій друг був в ... торік.
4. На занятті ми написали твір про
5. На березі Дніпра розташоване

спортивні клуби

1. Після занять іноземні студенти займаються в
2. У Запоріжжі багато
3. ... – це улюблене місце відпочинку запоріжців.
4. Я знаю ... , де можна грати у волейбол.
5. Мій друг дізнався про ... Запоріжжя в Інтернеті.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: мати, піти, навчатися, вечеряти, запитати.*

1. Завтра ми ... в університетській їдальні.
2. Завтра ввечері студентки ... до театру.
3. Мій молодший брат ... у школі.
4. Ми побачили декана і ... його про іспити.

5. Мій друг ... читацький квиток.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це магазин. У ... є овочі і фрукти.
2. Я відповідаю. Викладач слухає
3. Це ти. У ... є червона ручка?
4. Це наш викладач. У неділю ми були з ... на екскурсії.
5. Мій брат – фармацевт. ... має велику аптеку.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Ви не знаєте, де ... ?
2. Анас бачив, кого
3. Я знаю, що
4. Студент пішов до деканату, тому що
5. Марія сказала, з ким

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?
2. Де Ви навчалися раніше?
3. Де й ким працює Ваш батько?
4. Коли починаються заняття на нашому факультеті?
5. Що Ви вивчаєте зараз?

Варіант 8

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

історичний музей

1. Ми хочемо піти до ... , тому що цікавимося історією і культурою українського народу.
2. ... Запоріжжя знаходиться у старій частині міста.
3. Разом з нашим викладачем ми були в
4. Студенти нашого факультету хочуть познайомитися з ... Запоріжжя.
5. Ми прочитали у газеті про ... міста.

інженерна академія

1. Мій товариш навчається в
2. ... розташована на проспекті Соборному.
3. Біля ... знаходиться концертний зал.
4. Торік мій старший брат закінчив
5. Я чекав на мого друга поруч з

високе дерево

1. Біля мого будинку стоїть
2. Я люблю дивитися на ... , яке стоїть навпроти мого вікна.
3. У цьому парку немає
4. На ... люблять сидіти птахи.
5. Поруч з ... розташоване кафе, де я люблю пити каву.

арабські пісні

1. Я люблю слухати
2. Фатіма захоплюється
3. ... чудові і дуже красиві.
4. Моя еквадорська подруга не розуміє слів ... , бо вона не знає арабської мови.
5. В ... гарні тексти.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **приїхати, купити, перекладати, взяти, приготувати.***

1. Амір завжди добре ... українські тексти.
2. Учора Ахмед ... підручники у бібліотеці.
3. Я, Сара і Умейма разом ... обід.
4. Студенти нашого факультету ... з різних країн.
5. Ми любимо ходити до супермаркету «Ашан», тому що там можна ... різні товари.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Мене звати Марія. ... навчаюсь на медичному факультеті.
2. Омар і Хассан – студенти. Викладач задоволений
3. Це завод. Хлопці працюють на
4. Ти не був на уроці. Ерік запитував про
5. Я був у магазині. У ... завжди є свіжі овочі і фрукти.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Товариш розповів, звідки
2. Мама думає, що
3. Фатіма часто згадує про батьків, тому що
4. Я запитав Аюба, де
5. Батько сказав, скільки

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Як Вас звати?
2. Де Ви народилися?
3. Що Ви звичайно купуєте в магазині?
4. Що Ви можете добре робити?
5. Чим Ви захоплюєтеся?

Варіант 9

Завдання 1. Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.

математичний кабінет

1. Студент забув підручник у
2. Після дзвоника ми пішли до
3. ... розташований на першому поверсі.
4. Викладач познайомив нас із
5. Ми бачили ... , де ми будемо вивчати математику.

центральна аптека

1. Зараз я йду до ... купувати ліки.
2. Моя мати працює в
3. ... розташована на проспекті Соборному.
4. Ахмед довго шукав ... , бо не знав, де вона знаходиться.
5. Я завжди користуюся ... , тому що там працюють добрі люди.

марокканське посольство

1. Нещодавно я їздив до
2. ... знаходиться у Києві.
3. У ... я вирішував свої проблеми.
4. Коли я був у Києві, я сфотографував
5. Автобус зупинився поруч з

еквадорські друзі

1. У своєму листі я написав про
2. Арабські студенти товаришують з
3. У неділю ми ходили в гості до
4. ... мешкають у гуртожитку № 5.
5. Ми сфотографували

Завдання 2. Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **відповідати, прилетіти, товаришувати, зупинити, відпочивати.**

1. Я ... з Діаною, тому що я навчаюся з нею в одній групі.
2. Ми ... таксі й поїхали на майдан Запорізький.

3. Я думаю, що під час канікул я ... на морі.
4. Анас і Науфаль ... в Україну літаком.
5. Набіль і Дієго завжди добре ... на запитання викладача.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це я. Після вечері дідусь грав у шахи зі
2. Це студентка. Учора Ісмаїл бачив
3. Ахмед захворів. У суботу студенти ходили до
4. Це шафа. У ... лежать наші речі.
5. Це ти. Де ... був учора?

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Скажіть, будь ласка, куди
2. Тут лежать нові підручники, які
3. Я пішов до магазину, тому що
4. Дієго бачив, з ким
5. Я знаю, що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?
2. Що Ви вивчаєте на нашому факультеті?
3. До чого Ви готувалися вчора?
4. Чим Ви користуєтеся, коли не розумієте нові слова?
5. Ким Ви хочете стати?

Варіант 10

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

ЧИТАЦЬКИЙ КВИТОК

1. У нового студента є
2. У мене немає
3. Я ходжу до бібліотеки з
4. Джон поклав ... на стіл.
5. Моніка забула номер

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

1. Учора ми писали ... з української мови.
2. Ми добре підготувалися до
3. ... була дуже складна.
4. У ... я зробив багато помилок.

5. Викладач задоволений результатом

електронне повідомлення

1. Я отримав від брата
2. З ... я дізнався про домашні новини.
3. Дієго познайомився з ... , яке він отримав від батькам.
4. В ... була цікава інформація.
5. ... прийшло сьогодні ввечері.

складні тексти

1. На уроках студенти читають
2. У підручниках з української мови є
3. У ... багато нових слів.
4. Студенти знайомляться зі ... підручника.
5. Ми вже розповідаємо головну інформацію

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **приготувати, поспішати, хотіти, навчатися, бути.***

1. Учора ми ... у музеї на виставці.
2. Друзі ... поїхати до Львова на екскурсію.
3. Незабаром наші товариші ... на медичному факультеті.
4. Після занять ми ... до гуртожитку.
5. Емілія ... ввечерю і запросила друзів поужити разом.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це Діана. Марія гуляла парком з
2. Ми пішли до товарища. ... не було на заняттях.
3. Це моє фото. Ти бачив ... ?
4. Подруги ходили до кінотеатру. Там ... дивилися новий французький фільм.
5. Це лікарня. У ... працюють мої батьки.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Студенти запитали викладача, коли
2. Я знаю, чиї
3. Секретар пояснив, де
4. Александра добре написала контрольну роботу, тому що
5. Подруга розповіла, куди

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Як Вас звати?
2. Звідки Ви приїхали?
3. Що Ви зараз вивчаєте?
4. З ким Ви мешкаєте в одній кімнаті?
5. Де Ви вже були в Запоріжжі?

Варіант 11

Завдання 1. Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.

талановитий журналіст

1. Учора ми зустрічалися з
2. працює на центральному телебаченні.
3. Студенти уважно слухали ... про його подорож Україною.
4. Я ходив до ... , щоб познайомитися з ним.
5. Нещодавно я прочитала статтю

нова подруга

1. ... живе у гуртожитку.
2. На факультеті я познайомився з
3. У ... немає арабсько-українського словника.
4. Студентка написала твір про
5. Я дуже люблю

Чорне море

1. ... знаходиться на півдні України.
2. Улітку ми з батьками їздили до
3. Мій товариш розповів про
4. Улітку ми плавали
5. Нещодавно ми були на

красиві картини

1. ... висять на стіні.
2. Ми захоплюємося... .
3. Мама купила ... у торговельному центрі Запоріжжя.
4. У мене немає
5. На ... художник намалював чудові пейзажі.

Завдання 2. Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **розмовляти, повторювати, снідати, зробити, зустрітися.**

1. Учора ми ... з друзями в кінопалаці.
2. Я завжди ... у своїй кімнаті.

3. Хуан неправильно ... домашнє завдання.
4. Сьогодні ввечері ми ... дієслова, які ми вивчали на уроці.
5. Зараз студенти ... українською мовою.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це факультетська бібліотека. У ... студенти беруть підручники та словники.
2. Це Набіль. Ахмед ходив з ... до Інтернет-кафе.
3. Мене звати Амін. ... хочу стати лікарем.
4. Учора ми були у кав'ярні. Там ... зустрів наш викладач.
5. Він купив підручник. Зараз у ... є новий підручник.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Анас бачив, кого
2. Ви не знаєте, де ... ?
3. Студент пішов до деканату, тому що
4. Сукайна сказала, з ким
5. Я знаю, що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?
2. Де Ви народилися?
3. Що Ви можете добре робити?
4. Чим Ви захоплюєтеся?
5. Що Ви звичайно купуєте в магазині?

Варіант 12

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

математичний кабінет

1. Після дзвоника ми пішли до
2. Студент забув підручник у
3. Викладач познайомив нас із
4. Ми побачили ... , де ми будемо вивчати математику.
5. ... розташований на першому поверсі.

контрольна робота

1. Ми добре підготувалися до
2. Учора ми писали ... з української мови.
3. У ... я зробив багато помилок.

4. Викладач задоволений результатом
5. ... була дуже складною.

велике місто

1. Вулиці ... зелені та красиві.
2. Запоріжжя – це
3. Мої батьки живуть у
4. Ми познайомилися з
5. Я люблю

українські підручники

1. У бібліотеці студенти взяли
2. Ми читали цікаві тексти в
3. Він прийшов на заняття з
4. В ... багато нових слів.
5. ... можна купити в книжковому магазині.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: стати, висіти, ходити, потоваришувати, займатися.*

1. Завтра ми ... у комп'ютерному класі.
2. Учора наша група ... доанатомічного музею.
3. Моя молодша сестра хоче ... лікарем.
4. У нашій аудиторії ... мапа України.
5. Ми вже ... зі студентами з Тунісу та Індії.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Сьогодні на уроці ви вивчали нову тему. У ... є питання до викладача?
2. Ахмеде, чому ... не ходив сьогодні на заняття?
3. Це Науфаль. Я сфотографувався з
4. Це Запорізький медичний університет. У ... навчаються українські та іноземні студенти.
5. Де ви були? Я чекав на ... у гуртожитку.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Я не знаю, звідки
2. У бібліотеці я взяв українську книгу, тому що
3. Товариш сказав, де
4. Декан повідомив студентам, скільки
5. Я запитав друга, чия

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Як Вас звати?
2. Як Ви говорите українською?
3. З ким Ви познайомилися на факультеті?
4. Куди Ви хочете поїхати під час канікул?
5. Де Ви любите відпочивати?

Варіант 13

Завдання 1. Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.

англійський підручник

1. У мене немає
2. У книжковому магазині я купив
3. У друга є
4. В ... дуже цікаві тексти.
5. Я задоволений

інженерна академія

1. ... розташована на проспекті Соборному.
2. Мій товариш навчається в
3. Торік мій старший брат закінчив
4. Я чекав на мого друга поруч з
5. Біля ... знаходиться концертний зал.

марокканське посольство

1. ... знаходиться у Києві.
2. Нещодавно я їздив до
3. Коли я був у Києві, я сфотографував
4. Автобус зупинився поруч з
5. У ... я вирішував свої проблеми.

складні тексти

1. У підручниках з української мови є
2. На уроках студенти читають
3. Студенти знайомляться зі ... підручника.
4. Ми розповідаємо головну інформацію
5. У ... багато нових слів.

Завдання 2. Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **приїхати, отримати, згадувати, малювати, бути.**

1. У неділю Естебан ... у художньому музеї.
2. Сара завжди ... про батьків, тому що любить їх.

3. Моя подруга ... до України з Еквадору.
4. Завтра Халед обов'язково ... п'ятірку за контрольну роботу, тому що він добре вивчив нову граматику.
5. Хлопчик любить ... машини простим олівцем.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Ви запитуєте декана. Декан слухає
2. Цеїдальня. Друзі обідають у
3. Це ти. У ... є сестра?
4. Там стоять мої друзі. Я навчаюся з ... на одному факультеті.
5. Це брат і сестра. ... живуть у великому місті.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Декан запитав, де
2. Джон розповів, з ким
3. Скажіть, будь ласка, який
4. Я приїхав до України, тому що
5. Студент відповів, що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?
2. Що Ви любите читати?
3. Чим Ви цікавитесь?
4. Куди Ви часто ходите?
5. Де Ви зараз мешкаєте?

Варіант 14

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*
старший брат

1. У мене немає
2. Учора Ахмед ходив на екскурсію зі
3. Зараз я чекаю на... в кафе.
4. Я хочу розповісти про
5. ... придбав нову машину.

синя ручка

1. На столі лежить ... мого товариша.
2. Сьогодні я забув удома
3. У зошитах ми пишемо

4. Я поклав ... на стіл.
5. У моєї подруги немає

українське село

1. Ми дуже хочемо познайомитися з
2. Улітку ми поїдемо до
3. На занятті ми написали твір про
4. На березі Дніпра розташоване
5. Мій друг був в ... торік.

арабські пісні

1. Фатіма захоплюється
2. Я люблю слухати
3. Моя еквадорська подруга не розуміє слів ... , бо вона не знає арабської мови.
4. В ... гарні тексти.
5. ... чудові і дуже красиві.

Завдання 2. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: відповідати, прилетіти, товаришувати, відпочити, зупинити.*

1. Ми ... таксі й поїхали на майдан Запорізький.
2. Я ... з Діаною, тому що я навчаюся з нею в одній групі.
3. Анас і Науфаль ... в Україну літаком.
4. Набіль і Дієго завжди ... на запитання викладача.
5. Я думаю, що на канікулах я добре

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це деканат. У ... працюють декан і секретар.
2. Це я. У ... немає нового телефону.
3. Умаймо, ... йдеш до їдальні?
4. Це Київ. Раніше ви знали про ... ?
5. Це моя кімната. ... розташована на третьому поверсі гуртожитку № 4.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Подруга розповіла, коли
2. Викладач запитав, де
3. Ви знаєте, з ким
4. Товариш відповів, звідки
5. Каміла сказала, чий

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Як звати Вашого друга (Вашу подругу)?
2. Що він (вона) вивчає на I міжнародному факультеті?
3. Коли він (вона) приїхав (приїхала) до Запоріжжя?
4. Де він (вона) любить відпочивати?
5. Ким хоче бути Ваш друг (ваша подруга)?

Варіант 15

Завдання 1. Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.

відомий лікар

1. Я знаю ... , який робить складні операції.
2. У лікарні № 6 працює
3. Нещодавно ми познайомилися з
4. Я прочитав статтю про
5. У ... багато пацієнтів.

українська мова

1. ... – офіційна мова в Україні.
2. Ми приїхали до України, щоб вивчати
3. Ми взяли у бібліотеці підручник з
4. Студенти добре розуміють
5. Зараз ми говоримо

складне речення

1. У цьому тексті немає
2. Студенти пишуть у зошитах
3. У ... є сполучник «щоб».
4. Викладач познайомив студентів зі
5. У завданні № 5 є

міські маршрутки

1. У ... завжди багато людей.
2. Ми їхали до вокзалу
3. Робота ... закінчується пізно ввечері.
4. У Запоріжжі ми побачили
5. ... – це популярний транспорт Запоріжжя.

Завдання 2. Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **мати, привітатися, навчатися, повечеряти, піти.**

1. Завтра ввечері студентки ... до театру.
2. Завтра ми ... в університетській їдальні.

3. Ми побачили декана і ... до нього.
4. Мій друг ... читацький квиток.
5. Мій молодший брат ... у школі.

Завдання 3. *Замість крапок напишіть особові займенники у необхідній формі.*

1. Це новий фільм. Товариші подивилися
2. Моя подруга навчається на фармацевтичному факультеті. ... вже добре пише, читає і говорить українською.
3. Це гуртожиток № 5. У ... живуть еквадорські студенти.
4. Це Ви. Дівчино, де ми з ... зустрічалися?
5. Це Марія. У ... є брати.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. У шафі лежать підручники, які
2. Скажіть, будь ласка, куди
3. Дієго бачив, з ким
4. Я знаю, що
5. Я пішов до магазину, тому що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Як Вас звати?
2. Звідки Ви приїхали?
3. З ким Ви мешкаєте в одній кімнаті?
4. Де Ви вже були в Запоріжжі?
5. Що Ви зараз вивчаєте?

КРИТЕРІЇ оцінювання усного іспиту

Усний іспит з української мови включає в себе контроль з двох видів мовленнєвої діяльності: читання і говоріння. Запропоновано 15 білетів, у яких дається по 2 завдання.

У завданні № 1 перевіряється:

- а) уміння студентів без помилок (фонетичних, інтонаційних) прочитати частину тексту культурно-побутової сфери спілкування;
- б) уміння переказати частину тексту, позначену в білеті;
- в) розуміння тексту в цілому (діалог-розпитування).

У завданні № 2 перевіряються комунікативні уміння студентів адекватно і граматично правильно розкривати тему монологічного висловлювання, а також уміння брати участь у діалозі-розпитуванні за темою.

Запропоновані теми: «Про себе», «Мій друг (Моя подруга)», «Моя родина», «Наш факультет», «Мій робочий день», «Наша група», «Я хочу розповісти Вам про ...».

На виконання екзаменаційних завдань відводиться 45 хвилин.

ОЦІНЮВАННЯ

Завдання № 1

«5»

- а) читання тексту без помилок (фонетичних, інтонаційних);
- б) повнота переказу уривку тексту, 1-3 граматичні помилки при переказі тексту;
- в) адекватні та граматично правильні відповіді на питання, поставлені екзаменатором.

«4»

- а) під час читання тексту допущено до 5 інтонаційних та фонетичних помилок;
- б) при переказі тексту допущено 4-6 граматичних помилок;
- в) адекватні відповіді на питання, поставлені екзаменатором, але допущено 1-3 граматичні помилки.

«3»

- а) при читанні тексту допущено до 8 інтонаційних та фонетичних помилок;
- б) при неповному переказі частини тексту допущено 7-10 граматичних помилок;

в) 1-3 комунікативні помилки при відповіді на питання, поставлені екзаменатором.

«2»

а) при читанні тексту допущено більш, ніж 10 фонетичних та інтонаційних помилок;

б) невміння переказувати текст;

в) неадекватні відповіді на питання, поставлені екзаменатором.

Завдання 2

«5»

а) комунікативно та граматично правильно розкрита тема монологічного висловлювання;

б) уміння адекватно брати участь у діалозі-розпитуванні за темою.

«4»

а) комунікативно правильно розкрита тема монологічного висловлювання, але допущено 1-5 граматичних помилок;

б) уміння адекватно брати участь у діалозі-розпитування за темою, але допущено до 8 граматичних помилок.

«3»

а) неповно розкрита тема монологічного висловлювання та допущено більш, ніж 5 граматичних помилок;

б) уміння брати участь у діалозі-розпитуванні за темою монологічного висловлювання, але допущено 8-11 граматичних помилок.

«2»

а) відсутність монологічного висловлювання на задану тему;

б) неадекватні відповіді на поставлені питання екзаменаторів за темою монологічного висловлювання.

Оцінюється кожне завдання окремо. Оцінки складаються та виставляється середня арифметична оцінка за усний іспит.

ТЕКСТИ

РОЗПОВІДЬ САЇДА

Прочитайте текст і розкажіть, як студенти навчаються на підготовчому факультеті.

Мене звати Саїд. Я приїхав із Лівану до України і живу тут 4 місяці. Я хочу розповісти про себе.

Я народився у маленькому містечку на півдні Лівану. У мене невелика родина. У Лівані я навчався у школі. Там я вивчав математику, хімію, біологію. Мені подобалися всі предмети. У вільний час я грав у футбол. Я люблю музику, тому іноді ходив на концерти.

Мій батько – лікар. Він працює у лікарні. Батько багато розповідав про професію лікаря. Я часто ходив до нього до лікарні та зрозумів, що ця професія важлива та цікава. Батько хотів, щоб я вивчав медицину. Тому я почав серйозно займатися біологією.

Минулого року я закінчив школу та приїхав до Запоріжжя. Тут у мене багато друзів. Ми всі приїхали з різних країн, а зараз ми разом навчаємося на першому міжнародному факультеті. Спочатку ми вивчали тільки українську мову. Говорити і писати українською було складно, але ми багато займалися. В аудиторії ми уважно слухали викладача. На уроці ми писали диктанти, вивчали граматику. А зараз ми вже непогано говоримо та розуміємо українською, ми можемо розповісти про батьківщину, про друзів. Нещодавно ми їздили на екскурсію містом і тепер добре знаємо його. Улітку ми закінчимо навчатися на першому міжнародному факультеті і будемо вивчатимедицину або фармацію на першому курсі. Ми завжди будемо пам'ятати наш факультет і викладачів.

СТАТТЯ У ГАЗЕТІ «ДРУЖБА»

Прочитайте текст і розкажіть, як Алі вивчає українську мову.

Віктор і Ніна скоро стануть журналістами. Нещодавно у них була практика. Вони отримали завдання написати невелику статтю і зробити фотографії. Вони вирішили написати статтю «Навчання іноземних студентів в Україні».

Віктор був на заняттях у Запорізькому державному медичному університеті на першому міжнародному факультеті. Він сфотографував арабського студента на заняттях у комп'ютерному класі, еквадорського студента у кабінеті української мови та індійського студента на заняттях у

спортивному клубі. Віктор також узяв інтерв'ю у арабського студента Алі, який навчається на цьому факультеті.

Ось що він розповів: «Я вважаю, що ми повинні регулярно ходити на заняття і добре вивчати українську мову. Я завжди роблю домашнє завдання. Спочатку я повторюю те, що ми вивчали в аудиторії, потім я читаю тексти і пишу вправи. Увечері я дивлюся телевізор, програму «Новини» та записую слова, які я не розумію. Наступного дня я запитую викладача про значення цих слів. Я часто дивлюся фільми, тому що вони допомагають мені запам'ятовувати вже знайомі слова та дізнаватися нові».

Ніна була на вечорі, який називався «Давайте познайомимося!». Вона сфотографувала індійську студентку, яка танцювала український танець, та марокканського студента, який співав українську народну пісню.

Віктор і Ніна зібрали багато матеріалу та написали чудову статтю. Цю статтю можна прочитати у газеті «Дружба».

РОЗПОВІДЬ ХУАНА

Прочитайте текст і розкажіть, що розповів Хуан про Київський національний університет.

У Анвара є друг, який раніше навчався у Києві. Його звали Хуан. Хуан закінчив Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. Анвар прийшов до Хуана та сказав, що поїде навчатися до Києва.

Хуан розповів про Київ, про університет, про життя студентів, про метро.

Спочатку він розповів про Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. Сьогодні це велике студентське містечко. Студенти тут навчаються, працюють, відпочивають, займаються спортом. В університеті 13 факультетів та 8 навчальних інститутів. Це науковий центр країни, де працюють відомі вчені. У вільний час студенти займаються у клубі університету, виступають у студентському театрі, на концертах. Студенти та викладачі університету люблять театр. У клубі можна подивитися цікаві спектаклі студентського театру. Всі студенти люблять спорт. Вони грають у шахи, у баскетбол, у футбол, у хокей.

Хуан також розповів про Київське метро. Робочий день метро триває 24 години. Коли виходять останні пасажери, сюди приходять працівники, які перевіряють роботу машин. У метро завжди чисто. Кияни люблять своє метро.

Наприкінці своєї розповіді Хуан сказав, щоб Анвар багато часу займався українською мовою. Завжди робив домашнє завдання, вивчав граматику, читав українською, слухав радіо та дивився телевізор.

ЛИСТ МАРІЇ

Прочитайте текст і розкажіть, де була та що бачила Марія у четвер, п'ятницю та неділю.

Дорога Софіє!

Як ти живеш? Що у тебе нового? Як почуваються твої батьки? Пробач, що я давно не писала. Я була дуже зайнята, тому у мене майже не було вільного часу. Я хочу розповісти, що я робила, де я була.

Як ти знаєш, я навчаюся в університеті. Щодня я ходжуна заняття та лекції. У понеділок на факультеті були студентські збори. На зборах виступили наші викладачі та декан. Вони говорили, як ми повинні займатися, вивчати українську мову та інші предмети. А ввечері я разом з моєю подругою була у кінотеатрі. Ми подивилися фільм «Друг».

Я, як і раніше, граю у волейбол. У вівторок я ходила на стадіон на тренування. А у четвер наша група ходила до школи. Там ми були на уроці української мови, у спортзалі, у їдальні, в інтерклубі. У п'ятницю я була на концерті в університеті. Там виступав мій друг Хуан. Цей вечір називався «Національні пісні і танці Латинської Америки».

У неділю всі студенти нашого факультету були на екскурсії містом. Це було цікаво! Екскурсія тривала 3 години. Ми дізналися багато цікавого про Запоріжжя. Ми побачили красиві площі, парки, стадіони. У Запоріжжі є багато театрів, де можна подивитися балети, спектаклі, послухати музику. У цьому місті є багато бібліотек, музеїв, які розповідають про історію міста. Ми задоволені цією екскурсією. Напиши, що ти робиш, як твої справи.

До побачення. Марія.

АНДРЕС І ЙОГО ДРУЗИ

Прочитайте текст і розкажіть, що ви дізналися про родину Миколи Івановича.

Мене звати Андрес. Я живу у Києві та навчаюся в університеті на підготовчому факультеті. На цьому факультеті навчаються майбутні інженери, лікарі, художники, артисти, журналісти. Тут ми вивчаємо українську мову. Я уже трохи говорю українською мовою, але розумію ще

погано. Я думаю, що скоро я буду розуміти добре, тому що я багато працюю, і наш викладач говорить, що я роблю великі успіхи.

У мене вже є українські друзі. Вони теж студенти. І ми завжди говоримо українською. У мене є друг Сашко. Він навчається на фізичному факультеті. Сашко – серйозний студент. Він багато працює і добре навчається. Сашко дуже хороший друг. Мій друг любить музику, і ми часто її слухаємо разом. Сашко любить не тільки музику. Він хороший спортсмен. Він чудово грає у хокей і футбол. Ми часто працюємо та відпочиваємо разом.

У Сашка є дядько, який живе у Києві. Він інженер. Його звали Микола Іванович. Його дружина лікар. Її звали Олена Петрівна. Вона працює у лікарні. Старший син Юрко – студент Київського інженерно-технічного інституту. Донька Марійка навчається у школі у дев'ятому класі. Це хороша дружня родина. Учора ми ходили у гості до цієї родини. Ми вечеряли. Олена Петрівна приготувала дуже смачні страви. Під час вечері ми розмовляли українською і трохи англійською. Потім Марійка грала на піаніно, а ми слухали.

Ми дуже добре провели час, але було вже пізно. Ми подякували за гостинність та пішли додому.

ВОНИ ЗУСТРІЛИСЯ У КИЄВІ

Прочитайте текст і розкажіть, де навчався Джон у Києві.

Український журналіст Іван Петренко розповів цікаву історію, як два студенти – українець та африканець – зустрілися і стали друзями у Києві. Вони навчалися у Київському національному університеті імені Т.Г. Шевченка. Їхні біографії звичайні. Українця звали Тарас, він народився та жив у Києві, навчався у школі. Він мав гарні оцінки, дуже любив фізику та математику. Тарас мріяв вступити до КНУ на фізичний факультет. Африканця звали Джон, він народився у Гані, навчався у школі, теж любив фізику та математику і мріяв поїхати до Києва, щоб навчатися у Київському університеті на фізичному факультеті.

І ось вони студенти КНУ. Тарас склав усі іспити та вступив на фізичний факультет. Джон теж вступив до КНУ, але спочатку – на підготовчий факультет.

На підготовчому факультеті Джон спочатку вивчав тільки українську мову. Він зрозумів, що українська мова – гарна, але складна мова. Джон хотів добре знати українську мову, тому він багато і серйозно працював у аудиторії та вдома. Удома він завжди готував домашнє завдання. Це був серйозний студент, тому він вже добре говорив і писав українською.

Минув рік. Тарас став студентом другого курсу фізичного факультету, а Джон – першого курсу цього факультету. Вони зустрілися у Будинку культури КНУ на студентському вечорі. Джон виступав на концерті. Там він читав вірші, які вивчив нещодавно. Тарас слухав його, а потім запитав Джона, звідки він приїхав і де вивчав українську мову. Джон відповів. Потім вони довго розмовляли про життя і навчання.

Так зустрілися, познайомилися і стали друзями два майбутніх фізика.

МАМА ТА ФУТБОЛ

Прочитайте текст і розкажіть про те, як жили батько та Юрко, коли мати відпочивала.

Моя мама – артистка. Вона не тільки працює у театрі, але й виступає по радіо і по телевізору. Одного разу її театр був у Харкові. Щодня мама виступала на концерті або була зайнята у театрі. Вона дуже втомилася, тому поїхала відпочивати на море. Тато і я жили у Запоріжжі одні. Тато купував у магазині м'ясо, хліб, овочі та готував обід, а я допомагав. Ввечері я робив уроки, потім ми дивилися телевізор або грали у шахи.

Неділю ми проводили дуже весело. Ми ходили на стадіон і з задоволенням дивилися футбольний матч, тому що тато і я дуже любимо футбол. А мама не любить. Коли мама була вдома, ми дивилися футбол тільки по телевізору.

Місяць закінчився дуже швидко. «Завтра приїде мама», – сказав мені тато. Ми приготували смачний обід, купили квіти. І ось мама приїхала. Вона була дуже рада, і ми теж були раді. Але ж як тепер футбол? Мама не любить футбол, а неділю ми завжди проводимо разом.

Щодня я думав: «Скоро неділя, підемо на футбол чи ні?» У неділю, коли ми обідали, я нічого не їв.

- Чому ти не їси, Юрко?
- Сьогодні футбол, – сказав я. – Мамо, ми підемо на стадіон?
- Так.

Ми дивилися на маму і нічого не розуміли. А вона розповіла, що там, де вона відпочивала, тренувалася футбольна команда, і мама часто проводила вільний час на стадіоні, де грала ця команда. Мама полюбила футбол, тому щонеділі ми разом буваємо на стадіоні та дивимося футбол.

КУМАР І ЙОГО РОЗПОВІДЬ ПРО СЕБЕ

Прочитайте текст і розкажіть про життя Кумара в Індії.

Мене звати Кумар. Я приїхав з Індії до України і вже живу тут 5 місяців. Я хочу розповісти про себе.

Я народився у маленькому містечку на півночі Індії. У мене невелика родина. Це мама, тато, 2 брати та сестра.

В Індії я навчався у школі. Там я вивчав математику, фізику, біологію, англійську мову. Я добре говорю англійською. Мені подобалися всі предмети. Я часто згадую свого вчителя. У вільний час я займався спортом. Я любив музику, тому разом із батьками ходив на концерти.

Мій батько працює лікарем. Він багато розповідав про медицину. Я часто ходив до нього у лікарню і зрозумів, що ця професія дуже важлива та цікава. Мій батько порадив мені стати лікарем.

Минулого року я закінчив школу та приїхав до Харкова. Тут я познайомився з новими друзями. Ми всі приїхали з різних країн, але навчаємося разом.

Ми навчаємося на підготовчому факультеті. Спочатку ми вивчали тільки українську мову. Говорити і писати українською важко, але ми багато та серйозно працюємо. В аудиторії ми уважно слухаємо викладача. На уроці ми пишемо диктанти, читаємо тексти, вчимо граматику. Ми вже непогано говоримо та розуміємо українською. Ми можемо розповісти про себе, про родину, про свою батьківщину. Ми багато вивчили та дізналися. Потім ми почали вивчати біологію, хімію. Нещодавно ми їздили на екскурсію і тепер добре знаємо місто. Скоро ми закінчимо підготовчий факультет і будемо навчатися на першому курсі. Ми назавжди запам'ятаємо наш факультет.

ПЕРШИЙ ЛИСТ

Прочитайте текст і розкажіть, що напише студент у листі про нового друга.

Мене звати Феліпе. Сьогодні субота. У цей день ми не навчаємося, а відпочиваємо. Я вже зробив домашнє завдання і вирішив написати лист додому.

Моя родина живе у Кіто. Мої батьки, брат і сестри хочуть знати, як я живу і навчаюся в Україні. Я напишу їм, що у мене в Запоріжжі багато друзів. Я познайомився зі студентами з Марокко та Сирії, з Індії та Еквадору. Ми разом навчаємося та відпочиваємо. Ми ходили на екскурсію, були у

музеї, на вечорі, на стадіоні. Ми живемо у Запоріжжі 2 місяці, і вже непогано знаємо місто.

Я розповім родині, де знаходиться Запоріжжя, який тут клімат, скільки людей тут живе. Я думаю, що потрібно купити листівки. Мої батьки прочитають листа і подивляться листівки та фотографії. Вони будуть дуже раді дізнатися, що у мене все добре.

А ще я напишу про нового друга. Його звати Віктор. Він студент другого курсу Технічного університету. З ним я познайомився в університеті на вечорі. Ми разом ходили до цирку і на виставку. Він допомагає мені робити домашнє завдання, пояснює мені нові слова. А я допомагаю йому вивчати англійську мову.

Узимку ми хочемо поїхати до Львова. Віктор розповів мені, що Львів – дуже красиве місто. Це культурна столиця України.

Ось, що я напишу у своєму першому листі.

ЕКСКУРСІЯ

Прочитайте текст і розкажіть, що студенти побачили на екскурсії.

Ми – іноземні студенти, які приїхали до України з різних країн Азії, Африки, Арабського Сходу, Латинської Америки. Запоріжжя – це перше місто, з яким ми познайомилися в Україні. Звісно, ми ще не дуже добре знаємо Запоріжжя. Ми були дуже раді, коли у жовтні всі студенти разом з викладачами поїхали на екскурсію містом.

Це був теплий осінній день. На площі біля університету стояв великий автобус. Ми сіли в автобус і поїхали. Спочатку ми поїхали до ботанічного саду. Там ми побачили багато цікавих рослин, згадали свою батьківщину.

Потім наш автобус поїхав центральною вулицею міста – проспектом Соборний. Наш гід розповів нам, що проспект Соборний починається у старій частині міста і закінчується на площі Запорізькій біля ДніпроГЕСу. Його довжина 12 кілометрів. Тут багато магазинів та кафе, кінотеатрів та бібліотек.

Наш автобус приїхав на площу Запорізьку. Ми вийшли з автобусу і побачили ДніпроГЕС. Перекладач пояснив нам, що ДніпроГЕС – це перша велика гідроелектростанція в Україні.

Наша екскурсія продовжилася на острові Хортиця. Ми побачили, яке це красиве місце посеред Дніпра. Ми довго стояли біля Музею історії України і дивилися на місто. Шкода, що ми не пішли до Музею. Але зараз ми ще погано розуміємо і говоримо українською, тому ми підемо туди навесні.

Екскурсія тривала 3 години. Ми, звісно, втомилися, але були дуже раді познайомитися з містом, у якому ми ще довго будемо жити та навчатися.

ЗАПОРІЖЖЯ

Прочитайте текст і розкажіть про історію міста.

Сьогодні на уроці ми говорили про місто, де ми зараз живемо та навчаємося. Ось розповідь нашого викладача.

Запоріжжя – це велике місто на півдні України. Воно стоїть на березі річки Дніпро. Запоріжжя – це не дуже старе місто. У 1770 (тисяча сімсот сімдесятому) році на березі Дніпра побудували невеличке містечко – Олександрівськ. Тут була одна вулиця, невелика площа і декілька маленьких одноповерхових будинків. Потім це місто стало називатися Запоріжжя.

У Запоріжжі працює перша в Україні велика гідроелектростанція – ДніпроГЕС. У місті побудували багато заводів і фабрик, відкрили інститути, бібліотеки, музеї. Зараз Запоріжжя – великий індустріальний центр України. Тут живуть майже мільйон людей.

Запоріжжя – зелене та красиве місто. Тут високі будівлі, широкі вулиці, великі площі. Центральна вулиця міста – проспект Соборний. Він починається у старій частині міста і закінчується біля ДніпроГЕСу на площі Запорізькій. Його довжина – 12 кілометрів. Посеред річки Дніпро знаходиться острів Хортиця. Це історичний центр не тільки міста Запоріжжя, але й України. Там є цікавий Музей історії України та музей «Запорізька Січ».

У Запоріжжі є музеї та театри, концертні та спортивні зали. Запоріжжя – це місто студентів, тому що тут працюють 4 університети, 1 академія, 6 інститутів, багато коледжів. У них навчаються не тільки українські студенти, але й студенти з різних країн Азії, Африки, Арабського Сходу, Латинської Америки.

Ми приїхали у Запоріжжя нещодавно, тому ще не дуже добре знаємо місто. Але ми будемо навчатися тут кілька років і пізнаємо його добре.

ПЕРШЕ ФОТО

Прочитайте текст і розкажіть, як Імад купував фотоапарат.

Мене звати Імад. Я іноземець, але зараз живу і навчаюся у Запоріжжі. Я хочу вивчати медицину, як мій батько. Зараз я навчаюся на підготовчому факультеті, тому що спочатку треба вивчити українську мову.

Моя родина живе у Марокко. Вже 4 місяці я не бачив своїх батьків, братів та сестер. Я часто пишу і телефоную їм. Вчора я отримав лист із дома. Батько просить мене прислати фото міста Запоріжжя, тому що хоче трохи познайомитися з ним.

Сьогодні у мене немає занять. Субота – наш вихідний день. Я вирішив піти до універмагу, щоб купити фотоапарат. Я вийшов із гуртожитку о 12 годині. Універмаг «Україна» знаходиться недалеко, тому я пішов пішки. Я йшов 20 хвилин. Універмаг «Україна» – це великий супермаркет у центрі міста на проспекті Соборному. Звісно, я не знаю, де тут продаються фотоапарати. Я запитав молодого хлопця: «Скажіть, будь ласка, де можна купити фотоапарат?» Він відповів мені, що цей відділ знаходиться справа на першому поверсі, й показав, куди треба йти. У відділі було багато фотоапаратів. Продавець допоміг мені обрати невеликий хороший фотоапарат. Я заплатив гроші, вийшов з універмагу і побачив, що йде сніг. Сніг лежав на землі, на деревах, на дорозі. Усе було біле та дуже гарне. Я відкрив фотоапарат і зробив перше фото. «Моя перша зима в Україні» – так я напишу на фото, яке потім побачить моя родина. Я думаю, що всі мої фото будуть цікавими.

МИКИТА ШЕВЧЕНКО

Прочитайте текст і розкажіть про наймолодшого студента Київського політехнічного інституту.

Микита Шевченко народився у Києві. У 12 років він вже став студентом та почав навчатися в Київському політехнічному інституті. Микита – наймолодший студент у цьому інституті.

Коли Микита почав навчатися у першому класі, він уже читав українською та російською мовами, вмів швидко вирішувати нескладні задачі.

Узимку у грудні вчителька зустрілася з його батьками та сказала: «Ваш син уже знає всю програму першого класу. На мою думку, він повинен навчатися у другому класі». І у січні Микита вже почав навчатися у другому класі. А потім він навчався у кожному класі півроку. І лише у десятому та одинадцятому класах він займався цілий рік. Звісно, Микита багато працював, інколи він займався у неділю та під час канікул.

Микита не тільки багато працював, але й часто гуляв, любив грати у різні ігри, як і всі діти. Він любив спорт. У вільний час він з батьками ходив на екскурсії та у музеї.

Микита сам вирішив стати студентом Київського політехнічного інституту, тому що він завжди любив математику і легко розв'язував математичні задачі. Микита дуже серйозний студент і навчається зараз на третьому курсі. Він уже думає про свою майбутню роботу. Але він ще не вирішив, де він буде працювати. Можливо, він буде працювати у науковому інституті або на заводі, де роблять комп'ютери.

ВОЛОДЯ ТА ЙОГО ДРУЗИ

Прочитайте текст і розкажіть, що буде робити Володя на зимових канікулах.

Володя та його іноземні друзі часто збираються разом. Вони займаються, слухають музику, дивляться телевизор або розмовляють. І сьогодні вони теж зібралися в кімнаті Володі.

Спочатку Володя почав розповідати, як живуть та навчаються українські студенти, які мешкають в Україні. Коли він закінчив розповідати, Ахмед запитав:

- Володю, а що ти будеш робити, коли почнуться зимові канікули?

- Я хочу поїхати до Києва. Там у мене є друг Юра. Він студент другого курсу медичного інституту. Я буду жити в Києві 10 днів. Я дуже люблю це місто. Київ є столицею України. Це велике та дуже красиве місто. У Києві багато театрів, де можна подивитися балети, спектаклі, послухати сучасну, класичну і національну музику. У цьому місті багато кінотеатрів, бібліотек, музеїв. У Києві є метро. Це дуже швидкий вид транспорту. У Києві красиві будівлі, пам'ятники і парки. Сучасний Київ – це одне з найзеленіших міст України. Я буду там багато фотографувати.

- Коли закінчатся зимові канікули, – продовжував розповідати Володя, – почнеться другий семестр. Він починається у лютому та закінчується у червні. Потім студенти складають іспити. Цей час називається літньою екзаменаційною сесією. А потім починаються літні канікули. Улітку студенти відпочивають два місяці.

Я теж хочу на канікулах поїхати до іншого міста. Наприклад, до Львова, – сказав Дієго. – Я хочу побачити Львівський університет, у якому навчається багато моїх друзів.

МІЙ ДРУГ ВІКТОР

Прочитайте текст і розкажіть, як Віктор став журналістом.

У мене є друг, який працює журналістом. Його звали Віктор. Він відомий спортивний журналіст. Але він не одразу почав працювати у газеті.

Ось що розповів Віктор. Його мама вирішила, що він повинен стати артистом, тому що їй подобався балет. Віктор любив танцювати, тому він почав займатися у балетній студії. Віктор думав, що добре танцює, але вчителька сказала, що він не слухає музику, коли танцює. Одного разу до школи прийшла його мама та довго говорила з учителькою. Потім він уже не займався у балетній школі.

Коли мій друг навчався у дев'ятому класі, він не міг вирішити, ким йому бути. Йому подобалася і література, і біологія, і медицина. Нарешті Віктор вирішив стати журналістом, але на іспиті доуніверситету він повинен був написати розповідь. Мій друг не знав, про що він буде писати цю розповідь. Він зрозумів, що погано знає життя, і тому вирішив працювати. Він почав працювати на заводі. На заводі був спортивний клуб. Тут Віктор займався спортом, грав у футбол. Одного разу він написав статтю в газету про спортивний клуб заводу. Стаття сподобалася, і він написав інші статті. Так він почав працювати у заводській газеті і навчатися у Запорізькому національному університеті на факультеті журналістики.

ПИТАННЯ ДО ТЕКСТІВ

«Розповідь Саїда»

1. Де жив Саїд?
2. Що робив Саїд у вільний час?
3. Чому Саїд вирішив стати лікарем?
4. Коли Саїд закінчив школу?
5. Де зараз навчається Саїд?

«Стаття у газеті «Дружба»»

1. Яке завдання отримали Віктор і Ніна?
2. Де був Віктор і кого він фотографував?
3. На якому вечорі була Ніна?
4. Яку пісню співав марокканський студент?
5. Як називалася стаття, яку написали Віктор і Ніна?

«Розповідь Хуана»

1. Який університет закінчив Хуан?
2. Куди поїде навчатися Анвар?
3. Про що розповів Хуан?
4. Скільки годин триває робочий день метро?
5. Що сказав Хуан наприкінці?

«Лист Марії»

1. Куди ходить Марія щодня?
2. Що було на факультеті у понеділок?
3. Хто виступав на зборах?
4. Де і з ким була Марія ввечері?
5. Куди ходила Марія у вівторок?

«Андрес і його друзі»

1. Де Андрес живе та навчається?
2. Як він розмовляє українською мовою?
3. Де навчається його друг Сашко?
4. Який Сашко студент?
5. Чому Сашко хороший спортсмен?

«Вони зустрілися у Києві»

1. Де народилися Тарас і Джон?

2. Які предмети вони любили, коли навчалися у школі?
3. Куди вони мріяли вступити після школи?
4. Скільки часу минуло, коли вони зустрілися?
5. Де вони познайомилися?

«Мама та футбол»

1. Де працювала мати, хто вона?
2. Чому вона втомилася?
3. Куди вона поїхала відпочивати?
4. Чому мама полюбила футбол?
5. Що тепер робить родина щонеділі?

«Кумар і його розповідь про себе»

1. Скільки часу Кумар живе в Україні?
2. Де навчаються Кумар і його друзі?
3. Що роблять студенти на уроці?
4. Куди Кумар і його друзі їздили?
5. Де будуть навчатися студенти після закінчення підготовчого факультету?

«Перший лист»

1. Як звати студента і чому він сьогодні не навчається?
2. Що вирішив написати Феліпе?
3. Де живе родина Феліпе?
4. З ким познайомився Феліпе в Запоріжжі?
5. Куди студенти ходили?

«Екскурсія»

1. Звідки іноземні студенти приїхали до України?
2. Коли студенти поїхали на екскурсію містом?
3. Де стояв автобус?
4. Який це був день?
5. Скільки годин тривала екскурсія?

«Запоріжжя»

1. Про що студенти говорили на уроці?
2. Як раніше називалося наше місто?
3. Скільки людей живуть у Запоріжжі?
4. Яка гідроелектростанція (ГЕС) працює у місті?
5. Чому Запоріжжя – це великий індустріальний центр?

«Перше фото»

1. Де зараз навчається Імад?
2. Скільки часу він не бачив свою родину?
3. Про що просить його батько?
4. Що побачив Імад, коли вийшов з універмагу?
5. Що він зробив?

«Микита Шевченко»

1. Де народився Микита?
2. Ким він став у 12 років?
3. Чому, на думку вчительки, Микита повинен навчатися у другому класі?
4. Скільки часу він навчався потім у кожному класі?
5. Що він робив у вільний час?

«Володя та його друзі»

1. Чим займаються студенти, коли збираються разом?
2. Про що розповідав Володя спочатку?
3. Коли починається другий семестр?
4. Скільки часу студенти відпочивають улітку?
5. Куди хоче поїхати Дієго на літніх канікулах?

«Мій друг Віктор»

1. Ким працює Віктор?
2. Що вирішила його мама? Чому?
3. Де почав займатися Віктор?
4. Що він думав, коли танцював?
5. А що говорила вчителька?

ПИТАННЯ ДО ЛЕКСИЧНИХ ТЕМ

Тема 1. «Мій друг»

1. Як звати вашого друга?
2. Хто він?
3. Де він живе, навчається або працює зараз?
4. Що він вивчає або чим він займається?
5. У вашого друга є родина?
6. Ким працюють його батьки?
7. Скільки братів і сестер у нього?
8. Чим вони займаються?
9. Що любить робити ваш друг у вільний час?
10. Яка людина ваш друг?

Тема 2. «Про себе»

1. Як вас звати?
2. Хто ви?
3. Звідки Ви приїхали?
4. Де ви живете і навчаєтесь зараз?
5. Які предмети ви вивчаєте на першому міжнародному факультеті?
6. Які іноземні мови ви знаєте?
7. Що ви любите робити у вільний час?
8. Де ви любите відпочивати?
9. Чим ви цікавитесь?
10. Ким ви хочете бути?

Тема 3. «Моя родина»

1. Як вас звати? Хто ви?
2. Звідки ви приїхали?
3. Де живе ваша родина зараз?
4. Ваша родина велика чи мала?
5. Як звати вашого батька, маму?
6. Ким і де працюють ваші батьки?
7. Скільки у вас братів і сестер?
8. Вони навчаються чи працюють? Де?
9. Чим цікавляться ваші брати й сестри?
10. Де ваша родина любить відпочивати?

Тема 4. «Наш факультет»

1. Як вас звати? Хто ви?
2. Де ви навчаєтеся зараз?
3. Де розташований наш факультет?
4. Хто працює на факультеті?
5. Звідки приїхали студенти нашого факультету?
6. Скільки груп є на факультеті?
7. Які предмети вивчають студенти нашого факультету?
8. Чому українська мова – це головний предмет на першому міжнародному факультеті?
9. Коли і які іспити складають студенти на першому міжнародному факультеті?
10. Де ви хочете навчатися після закінчення першого міжнародного факультету?

Тема 5. «Наша група»

1. Як вас звати? Хто ви?
2. Де ви навчаєтеся зараз?
3. У якій аудиторії працює ваша група?
4. Як звати вашого викладача?
5. Скільки студентів і студенток у вашій групі?
6. Звідки приїхали студенти вашої групи?
7. Які предмети ви вивчаєте зараз?
8. Як навчаються студенти вашої групи?
9. Чим цікавляться студенти вашої групи?
10. Де ви любите відпочивати разом?

Тема 6. «Мій робочий день»

1. Як вас звати? Хто ви?
2. Де ви живете й навчаєтеся зараз?
3. О котрій годині ви снідаєте?
4. Коли у вас починаються заняття?
5. Які предмети ви вивчаєте зараз?
6. Що ви робите на уроці української мови?
7. Коли і де ви обідаєте?
8. О котрій годині закінчується останній урок?
9. Скільки часу ви робите домашнє завдання?
10. Коли і де ви вечеряєте і як ви відпочиваєте ввечері?

РОЗДІЛ II

МАТЕРІАЛИ ДО ВИПУСКНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (II семестр)

КРИТЕРІЇ оцінювання письмового іспиту

Метою письмового іспиту з української мови є перевірка рівня сформованості комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій та компетентностей у іноземних громадян довузівського етапу навчання відповідно до вимог Типової програми з дисципліни «Українська мова як іноземна» (Затв. Центральним методичним кабінетом МОЗ України від 02.10.2016 р.) та Робочої програми з даної дисципліни (Затв. на ЦМР ЗДМУ від 30.08.2017 р., протокол № 1).

Письмовий іспит з української мови включає в себе 15 варіантів по 5 завдань у кожному з них (усього – 40 позицій).

У першому завданні перевіряється рівень сформованості мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

а) мовні знання відмінкової системи іменників і прикметників однини (чоловічого, жіночого і середнього роду) і множини;

б) мовленнєві навички та вміння використовувати цю систему.

Вважати за помилку:

а) помилкове узгодження прикметників з іменниками у роді, числі та відмінку;

б) незнання відмінкових закінчень в однині та множині;

в) невміння розрізняти м'яку та тверду основу прикметників;

г) незнання аспектів відмінків.

У другому завданні перевіряється рівень сформованості мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

а) мовних знань дієвідмінювання дієслів НДВ та ДВ у теперішньому, минулому та майбутньому часі;

б) мовленнєвих навичок і вмінь використовувати дієслова недоконаного (НДВ) та доконаного (ДВ) видів залежно від контексту фрази.

Вважати за помилку:

а) неправильний вибір виду дієслова;

б) написання дієслова у неправильній формі (дієвідмінювання, час, число).

У третьому завданні перевіряється рівень сформованості мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

а) мовних знань семантики дієслів, їхнього дієвідмінювання;

б) мовленнєвих навичок і вмінь використовувати дієслова у потрібному часі та числі залежно від контексту фрази.

Вважати за помилку:

а) неправильний вибір дієслова;

б) написання дієслова у неправильній формі (дієвідмінювання, час, число).

У четвертому завданні перевіряється рівень сформованості комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

а) мовні знання семантики сполучникових слів та сполучників *щоб, тому що, куди, звідки, який, яка, які, скільки, коли, якщо*;

б) комунікативні та мовленнєві навички і вміння створювати комунікативно адекватні за змістом та за синтаксичною структурою складні речення на рівні фрази зі сполучниковими словами та сполучниками *щоб, тому що, куди, звідки, який, яка, які, скільки, коли, якщо*.

Вважати за помилку:

а) неправильна побудова речення;

б) неправильне узгодження слів у реченні (рід, число, відмінок);

в) неправильне написання дієслівних форм (число, час, дієвідмінювання);

г) неадекватне сприйняття смислового значення початку речення і неправильне його закінчення.

У п'ятому завданні перевіряється рівень сформованості комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

а) знання мовних категорій та граматичних систем української мови;

б) мовленнєві вміння вибудовувати граматично правильні розгорнуті відповіді на рівні фрази;

б) комунікативні вміння брати участь у діалозі-розпиті, адекватно реагувати на запитання.

Вважати за помилку:

а) комунікативно неадекватна відповідь на запропоноване питання;

б) неправильне узгодження прикметників, присвійних і вказівних займенників з іменниками у роді, числі та відмінку;

в) неправильне написання відмінкових закінчень іменників, прикметників, присвійних і вказівних займенників;

г) неправильне написання дієслівних форм (число, час, дієвідмінювання).

На виконання екзаменаційних завдань відводиться 3 години.

ОЦІНЮВАННЯ

Всього – 40 позицій.

Завдання 1.

Оцінюється окремо кожен блок завдань. Потім складаються оцінки за кожен блок та виставляється середня арифметична оцінка за перше завдання у цілому.

«5» - 0 помилок

«4» - 1 помилка

«3» - 2 помилки

«2» - 3 помилки і більше

Завдання 2.

«5» - 0 помилок

«4» - 1 помилка

«3» - 2 помилки

«2» - 3 помилки і більше

Завдання 3.

«5» - 0 помилок

«4» - 1 помилка

«3» - 2 помилки

«2» - 3 помилки і більше помилок

Завдання 4.

«5» - 0 помилок

«4» - 1 помилка (граматична, лексична)

«3» - 2-3 помилки (граматичні, лексичні)

«2» - 4 і більше помилок

Завдання 5.

«5» - 0 помилок (граматична, лексична)

«4» - 1 помилка (граматична, лексична)

«3» - 2-3 помилки (граматичні, лексичні)

«2» - 4 і більше помилок (граматичних, лексичних)

За три негрубі помилки, допущені в одному завданні, оцінка знижується на 0,1 б.

Негрубими помилками вважати:

а) неправильно переписане з листа слово;

б) неправильне графічне написання літер, що не впливає на комунікативне сприйняття змісту фрази;

в) виправлення/закреслення.

При виставленні підсумкової оцінки складаються отримані оцінки за кожне завдання та виставляється середня арифметична оцінка. Якщо в цілому робота має неохайний вигляд, оцінка знижується на 0,5 балів.

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДО ПИСЬМОВОГО ІСПИТУ

Екзаменаційна робота з української мови (II семестр)

Варіант 1

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*
чудовий фотоальбом

1. Фатіма показала мені
2. У ... багато фотографій.
3. Я зрадив ... , який купив мені батько.
4. Він поклав нові листівки до
5. Моя подруга прийшла у гості з

старша сестра

1. Брат зателефонував
2. ... звати Олена.
3. У Марії немає
4. Я люблю співати пісні зі
5. У цьому місті живе

маленьке місто

1. Мій друг мешкає в
2. На заході країни знаходиться
3. Алекс робить фотографії
4. Вона цікавиться його
5. Президент великої компанії подарував ... сучасний дитячий майданчик.

іноземні туристи

1. ... подобається Київ.
2. На столі лежать документи
3. Він зустрівся з
4. ... приїхали до України.
5. Друзі побачили

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли Емілія ... лист від батьків, вона одразу відповіла їм. (*отримувати – отримати*)
2. У моєї мами завтра День народження. Я обов'язково ... її з цим святом. (*вітати – привітати*)
3. Коли друзі ... , вони розповідають новини. (*обідати – пообідати*)

4. Амір завжди ... на уроки, тому що пізно прокидається. (*запізнюватися – запізнитися*)

5. Учора професор ... лекцію дві години. (*читати – прочитати*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: написати, захоплюватися, жити, ходити, допомогти.*

1. Мої друзі ... футболу.
2. Вчора Алекс ... до оперного театру.
3. Увечері Марія ... мамі приготувати обід.
4. Завтра студенти ... контрольну роботу.
5. Ми ... недалеко від нашого університету.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Антон вступив до університету, коли
2. Товариші поїдуть на екскурсію, якщо
3. Студентка пішла до подруги, яка
4. Він приїхав до України, тому що
5. Я запитала Оксану, скільки

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Де Ви зараз навчаєтеся?
2. Чим Ви цікавитесь?
3. Коли Ви приїхали до України?
4. Вам подобається місто Запоріжжя?
5. Який предмет найлегший для Вас?

Варіант 2

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

студентський гуртожиток

1. На вулиці Сталеварів знаходиться
2. Ми познайомилися з еквадорськими студентами у
3. Після занять ми йдемо до
4. ... виповнилося 50 років.
5. Мої батьки поцікавилися ... , де я живу.

українська студентка

1. В університеті я познайомився з
2. Богдан вдячний ... за допомогу.
3. ... звати Оксана.

4. У шафі лежить теплий одяг
5. Мені дуже подобається

складне речення

1. У диктанті є
2. Я зробила помилку в
3. Він добре написав
4. У цьому абзаці немає
5. Студент задоволений ... , яке він придумав.

молоді викладачі

1. Ми радіємо знайомству з
2. Студенти вдячні ... за навчання.
3. Нам подобаються
4. Андрій вітає ... зі святом.
5. На столах лежать речі

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. У неділю Ахмед обов'язково ... до Харкова, тому що там живуть його друзі. (*їхати – поїхати*)
2. Після того, як студенти написали контрольну роботу, вони ... свої зошити викладачеві. (*віддавати – віддати*)
3. Умайма часто ... подругам і розповідає їм про своє життя. (*телефонувати – зателефонувати*)
4. Ми будемо ... в університеті 6 років. (*навчатися – навчитися*)
5. Коли ми купили продукти у магазині, ми ... гроші до каси. (*платити – сплатити*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: готувати, отримати, грати, подякувати, познайомитися.*

1. Олена ... лист від батька.
2. Вони хотіли ... з центром міста.
3. Студенти ... деканові за цікаву розповідь.
4. Щодня уранці мій друг ... смачний сніданок.
5. Завтра ми ... у футбол з арабськими товаришами.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Ахмед розповів про фільм, який
2. Марія уважно слухала викладача, коли
3. Я зателефоную тобі, якщо

4. Ми приїхали до України, щоб
5. Моя сестра часто згадує про батьків, тому що

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. До університету Ви їдете автобусом чи йдете пішки?
2. З ким Ви гуляєте містом?
3. Скільки років Вашій мамі?
4. Про що ви розповідаєте Вашим батькам?
5. Де Ви будете під час канікул?

Варіант 3

Завдання 1. Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.

відомий спортсмен

1. Сьогодні ми зустрічаємося з
2. Андрій Шевченко – це
3. ... виповнилося 40 років.
4. У ... є сучасна машина.
5. Журналісти побачили ... на прес-конференції.

серйозна дівчина

1. У нашій групі навчається
2. ... подобається багато працювати.
3. ... звати Фатіма.
4. У гуртожитку Каміла мешкає із
5. На стіні висить фото

красиве пальто

1. У моєї подруги немає
2. На ... є маленькі гудзики.
3. Я задоволений
4. У шафі висить
5. Оксана дуже зраділа

цікаві книги

1. Діана вдячна подрузі за
2. Мій брат захоплюється
3. Я читаю про історичні події в
4. У бібліотеці можна взяти багато
5. На моїй полиці стоять

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли Яссін ... містом, він фотографує красиві будинки. (*гуляти – погуляти*)
2. Сьогодні після занять я обов'язково ... нову граматику, тому що завтра буде контрольна робота. (*повторювати – повторити*)
3. Ахмед ... хімію на батьківщині. (*вивчати – вивчити*)
4. Я завжди ... новим друзям. (*радіти – зрадіти*)
5. Коли студенти ... викладача, вони привіталися з ним. (*бачити – побачити*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: дати, приїхати, стати, навчатися, пояснювати.*

1. Моя молодша сестра хоче ... лікарем.
2. Наступного року він ... на першому курсі факультету іноземних мов.
3. Бібліотекар ... підручники з української мови новим студентам.
4. Зараз викладач ... нову граматику.
5. Ці хлопці й дівчата ... до України з різних країн.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Амір пішов до аптеки, тому що
2. Захра ходила до продуктового магазину, щоб
3. Коли студенти побачили викладача,
4. У мене є теплий одяг, який
5. Він поїде додому, якщо

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Кому Ви звичайно телефонуєте?
2. Коли Ви народилися?
3. Скільки років Вашому батькові?
4. Чим захоплюється Ваш товариш?
5. Який предмет найважливіший для Вас?

Варіант 4

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

український письменник

1. Тарас Шевченко – це
2. Студенти запитали про
3. Українці захоплюються творами ... Т. Шевченка.
4. У кінопалаці ми зустрілися з

5. ... виповнилося 50 років.

тепла погода

1. Люди дуже зраділи
2. Сьогодні немає ... , тому що йде дощ.
3. Я задоволений ... навесні.
4. Мені подобається ... у червні.
5. Іноземні студенти люблять

домашнє завдання

1. Діана показувала викладачеві
2. Я не зрадив ... , тому що воно було дуже складним.
3. Мені сподобалося ... , яке я отримав сьогодні.
4. У ... він зробив багато помилок.
5. Зошит з ... лежить на столі.

літні канікули

1. До ... залишилося кілька тижнів.
2. Студенти відпочивають на
3. Я люблю
4. Джон задоволений ... , тому що він їздив на батьківщину.
5. ... довші за зимові канікули.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли почнуться канікули, Амін обов'язково ... в Марокко. (*їхати – поїхати*)
2. Подруги прийшли до супермаркету «Сільпо» і ... продукти. (*купувати – купити*)
3. Моя подруга любить українську музику, тому вона часто ... її. (*слухати – послухати*)
4. Учора я довго ... вправи. (*писати – написати*)
5. Коли мій друг не розуміє нову граматику, я ... йому робити домашнє завдання. (*допомагати – допомогти*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: висіти, вивчати, сфотографуватися, відпочивати, захворіти.*

1. Антон ... іспанську мову, тому що мріє поїхати до Мадрида.
2. У нашій аудиторії ... мапа України.
3. Учора моя подруга ... на грип.
4. Завтра на майдані Свободи я ... з моїм другом.
5. Улітку люди ... на море.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Учора Ахмед зустрів дівчат, які
2. Вони запитали Марію, звідки
3. Богдан має багато іноземних друзів, тому що
4. Коли ми снідали,
5. Олена прийде до нас завтра, якщо

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Ви часто телефонуєте батькам?
2. З ким Ви приїхали до України?
3. Скільки Вам років?
4. Коли Ви почали вивчати українську мову?
5. Хто у Вашій групі найстарший?

Варіант 5

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

перший урок

1. У розкладі немає
2. На ... були всі студенти.
3. Я запізнився на
4. Викладач задоволений
5. ... закінчується через 10 хвилин.

молода жінка

1. Чоловік дарує ... квіти.
2. ... любить показувати свої фото.
3. Він познайомився з
4. На концерті я побачив
5. Розповідь ... йому дуже сподобалася.

смачне печиво

1. Тут продають
2. У цьому відділі немає
3. Аніта радіє ... , яке їй подарували друзі.
4. Її мати готує дуже
5. Ми любимо пити чай зі

важливі документи

1. Я оформила ... в деканаті.
2. У мене немає ... , бо я забув їх удома.
3. ... лежать у сумці.
4. У ... зробили помилку.

5. Батьки радіють ... , які вони отримали.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли студенти не знають значення нового слова, вони ... словниками. *(користуватися – скористуватися)*
2. Щоранку я ... рухавку, тому я завжди маю гарний настрій. *(робити – зробити)*
3. Марія обов'язково ... Ахмедові перекласти текст. *(допомагати – допомогти)*
4. Амін приїхав до Запоріжжя і ... своїм батькам. *(телефонувати – зателефонувати)*
5. Моя подруга хворіє і вже цілий тиждень ... у лікарні. *(лежати – полежати)*

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **писати, зацікавитися, побачити, слухати, піти.***

1. На фотографії я ... свого товариша.
2. Подруги поснідають та ... до університету.
3. Алекс часто ... листи старшому братові.
4. Мій друг ... історією України.
5. Ми уважно ... викладача на занятті.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Махмуд піде до подруги, якщо
2. Викладач перевірів завдання, які
3. Я прийшов до деканату, щоб
4. Друзі купили новий одяг, тому що
5. Студенти віддали свої зошити викладачеві, коли

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. З ким Ви познайомилися в університеті?
2. Який предмет найважче вивчати?
3. Кому Ви звичайно допомагаєте?
4. Про що Ви мрієте?
5. Де Ви були у Запоріжжі?

Варіант 6

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

сімейний лікар

1. Він зустрівся з
2. Марія приїхала до
3. Мати телефонує
4. Батьки розповіли мені про
5. У цій поліклініці працює

початкова школа

1. Моя молодша сестра навчається в
2. Біля ... знаходиться центральна пошта.
3. Моєму братові подобається
4. Ми задоволені
5. Спортивний майданчик належить

Азовське море

1. У цьому році ми відпочиватимемо на
2. ... менш глибоке за Чорне море.
3. Недалеко від ... розташований готель «Перлина».
4. Улітку друзі плавали
5. Алекс показав на мапі

мої товариші

1. Щодня я телефоную
2. Кімнати ... розташовані на другому поверсі.
3. Моїм батькам подобаються
4. Я навчаюся з ... в одній групі.
5. Викладач запитав мене про

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли я прийшов до друга, він дуже ... мені. (*радіти – зрадіти*)
2. Я ... українську мову тільки 3 місяці. (*вивчати – вивчити*)
3. Ми завжди ... каву в цьому кафе. (*пити – випити*)
4. Студенти обов'язково ... лексичні теми, бо завтра вони будуть складати іспит з української мови. (*повторювати – повторити*)
5. Коли Ісмаїл телефонує батькам, він ... їм про своє життя в Україні. (*розповідати – розповісти*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **запитати, відпочивати, стояти, працювати, телефонувати.***

1. Ми багато ... на уроці.
2. Махмуд часто ... друзям.
3. Студентка ... викладача про завдання.
4. Завтра люди ... , тому що буде свято.
5. Нова машина ... на вулиці.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Коли друзі прийшли до супермаркету,
2. Він піде до поліклініки, якщо
3. Андрес не зрозумів, скільки
4. Ми запитали викладача, куди
5. Студент не переклав нових слів, тому що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Ким Ви хочете бути?
2. Хто у Вашій групі наймолодший?
3. Скільки студентів мешкають з Вами в кімнаті?
4. Кому Ви допомагаєте у вашій родині?
5. Що Ви купуєте в магазині?

Варіант 7

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

досвідчений юрист

1. Його батько працює
2. ... допоміг нашій подрузі.
3. Друзі подякували ... за поради.
4. Учора Богдан ходив до
5. Ми прочитали статтю про

студентська поліклініка

1. Ця будівля належить
2. Амір захворів і пішов до
3. У центрі міста розташована
4. У ... працює моя мати.
5. Я отримала інформацію про

українське село

1. Мої друзі хочуть познайомитися з
2. У наступному році ми поїдемо до
3. Вона кілька днів жила в
4. Нам дуже подобається

5. На уроці студенти розповідали про

старші сестри

1. Олександр добре розуміє
2. У торгівельній компанії працюють його
3. Я завжди пишаюся
4. У неділю Валід їздив до
5. Андрій побажав ... цікавої подорожі.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Друзі обов'язково ... цей фільм, тому що у цьому фільмі грають відомі артисти. (*дивитися – подивитися*)
2. Після того, як ... уроки, ми пішли до гуртожитку. (*закінчуватися – закінчитися*)
3. Студенти завжди ... підручники і словники у факультетській бібліотеці. (*брати – взяти*)
4. Ахмед ... цей текст 25 хвилин. (*перекладати – перекласти*)
5. Коли я ... , я читаю історичні романи. (*відпочивати – відпочити*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: **прибирати, повечеряти, подорожувати, починатися, ходити.***

1. Марія хоче ... Україною.
2. Учора ми ... до магазину одягу.
3. Зараз я ... у своїй кімнаті.
4. Наші заняття ... о 8.30.
5. Завтра батьки ... у ресторані.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Моніка запитала сестру, звідки
2. Мій брат вивчав біологію, коли
3. Якщо Алекс запросить мене на День народження,
4. У неділю дівчата гуляли в парку, який
5. Товариші пішли до театру, тому що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. З ким Ви сьогодні зустрілися на факультеті?
2. Що Ви любите робити у вільний час?
3. На скільки років Ви молодший за свого брата?

4. Кому Ви дякуєте за допомогу?
5. Куди Ви вже ходили у Запоріжжі?

Варіант 8

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

складний диктант

1. Я довго готувався до
2. У ... студенти зробили багато помилок.
3. Марія пише ... в контрольному зошиті.
4. Алекс незадоволений
5. На першій парі був

гарна подруга

1. Я пішла в гості до
2. Олена щодня телефонує
3. Вона часто розповідає про
4. Сьогодні він зустрічається з ... в театрі.
5. У цій кімнаті живе

велике озеро

1. Улітку ми чудово відпочивали на
2. На півдні країни знаходиться
3. Під час екскурсії ми побачили
4. На березі ... розташовані готелі.
5. Минулого літа ми плавали

цікаві книги

1. В бібліотеці можна взяти багато
2. На моїй полиці стоять
3. Мій брат захоплюється
4. Я читаю про історичні події в
5. Діана вдячна подрузі за

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли студенти зустрічаються з викладачем, вони завжди ... з ним. (*вітатися – привітатися*)
2. Учора мій старший брат довго ... , тому він дуже втомився. (*працювати – попрацювати*)
3. Марія ... до батьків і розповіла їм про Україну. (*їхати – приїхати*)
4. Моя мама любить квіти, тому я завжди ... їй троянди. (*дарувати – подарувати*)
5. Завтра я обов'язково ... у своїй кімнаті. (*прибирати – прибрати*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: малювати, подобатися, згадувати, подарувати, мешкати.*

1. Сестра часто ... про своїх батьків.
2. Минулого року у цьому гуртожитку ... іноземні студенти.
3. Завтра на День народження він ... дівчині квіти.
4. Я люблю ... портрети друзів.
5. Йому ... зелений чай.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Вони товаришують зі студентами, які
2. Ми пішли до бібліотеки, щоб
3. Алекс запитав друзів, куди
4. Я отримаю гарну оцінку, якщо
5. Антон не грає у футбол, тому що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Чим Ви займалися, коли навчалися у школі?
2. Кому Ви відповідаєте на уроці?
3. Скільки часу Ви навчаєтеся в університеті?
4. У кого в групі найбільше п'ятирок?
5. Де Ви відпочиватимете влітку?

Варіант 9

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

студентський гуртожиток

1. На вулиці Сталеварів знаходиться
2. Мої батьки поцікавилися ... , де я живу.
3. ... виповнилося 50 років.
4. Після занять ми йдемо до
5. Ми познайомилися з еквадорськими студентами у

початкова школа

1. Моєму братові подобається
2. Ми задоволені
3. Спортивний майданчик належить
4. Моя молодша сестра навчається у
5. Біля ... знаходиться центральна пошта.

смачне печиво

1. Її мати готує дуже

2. У цьому відділі немає
3. Аніта радіє ... , яке їй подарували друзі.
4. Ми любимо пити чай зі
5. Тут продають

мої товариші

1. Викладач запитав мене про
2. Щодня я телефоную
3. Моїм батькам подобаються
4. Я навчаюся з ... в одній групі.
5. Кімнати ... розташовані на другому поверсі.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли Лісбет слухає пісні, вона ... своїх батьків. (*згадувати – згадати*)
2. Увечері я зустрінуся в кафе з друзями і ми ... там. (*вечеряти – повечеряти*)
3. Щотижня студенти ... контрольні роботи. (*писати – написати*)
4. Після того як Амін прийшов додому, він ... обід. (*готувати – приготувати*)
5. Учора ми довго ... вулицями міста. (*гуляти – погуляти*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: займатися, висіти, подякувати, запросити, поїхати.*

1. Син ... батькові за подарунок.
2. Наш викладач ... наукою.
3. Завтра він ... до Києва зі своїм другом.
4. У його кімнаті ... фотографії українських спортсменів.
5. Я ... у гості своїх друзів.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Ми запитали, скільки
2. Моя сестра часто згадує про батьків, тому що
3. Ахмед розповів про фільми, які
4. Я зателефоную тобі, якщо
5. Марія уважно слухала викладача, коли

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Яка пора року Вам подобається?
2. Чим Ви захоплюєтеся?
3. Кому викладач пояснив нову граматику?

4. Що Ви повинні зробити перед іспитом?
5. Звідки приїхав Ваш друг?

Варіант 10

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

український письменник

1. Українці захоплюються творами ... Т. Шевченка.
2. ... виповнилося 50 років.
3. У кінопалаці ми зустрілися з
4. Тарас Шевченко – це
5. Студенти запитали про

студентська поліклініка

1. У центрі міста розташована
2. Ця будівля належить
3. Амір захворів і пішов до
4. У ... працює моя мати.
5. Я отримала інформацію про

домашнє завдання

1. Мені сподобалося ... , яке я отримав сьогодні.
2. Я не зрадів ... , тому що воно було складним.
3. Зошит з ... лежить на столі.
4. У ... він зробив багато помилок.
5. Діана показувала викладачу

старші сестри

1. У неділю Валід їздив до
2. У торговельній компанії працюють його
3. Я завжди пишаюся
4. Андрій побажав ... цікавої подорожі.
5. Олександр добре розуміє

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Увечері Яссін 30 хвилин ... вправи. (*писати – написати*)
2. Коли ми йдемо на урок, ми ... з собою підручники та зошити. (*брати – взяти*)
3. Увечері я обов'язково ... текст «Столиця України – місто Київ». (*читати – прочитати*)
4. На центральній вулиці є великий банк, де Іліас щомісяця ... гроші від батьків. (*отримувати – отримати*)
5. Коли друзі ... , вони помили посуд. (*снідати – поснідати*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: співати, піти, користуватися, подякувати, любити.*

1. Ми ... дівчатам за запрошення на свято.
2. Завтра я ... з молодшою сестрою до лікаря.
3. Товариші ... моїм комп'ютером.
4. На сніданок Марія ... пити чорну каву з молоком.
5. Мій друг гарно ... українські пісні.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Захра не знає, куди
2. Коли студенти побачили викладача,
3. Амір пішов до аптеки, тому що
4. Він поїде додому, якщо
5. Фатіма зателефонувала батькові, щоб

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Що Вам найбільше подобається робити?
2. Які пісні Ви любите співати?
3. Де Ви народилися?
4. Ким працює ваш батько?
5. Кому Ви розповідали про місто Запоріжжя?

Варіант 11

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*
перший урок

1. У розкладі немає
2. ... закінчується через 10 хвилин.
3. Викладач задоволений
4. На ... були всі студенти.
5. Я запізнився на

близька подруга

1. У цій кімнаті живе
2. Сьогодні він зустрічається з
3. Олена щодня телефонує
4. Я пішла в гості до
5. Вона часто розповідає про

українське село

1. Нам дуже подобається

2. У наступному році ми поїдемо до
3. Мої друзі хочуть познайомитися з
4. Вона кілька днів жила в
5. На уроці студенти розповідали про

літні канікули

1. Я люблю
2. Студенти відпочивають на
3. До ... залишилося кілька тижнів.
4. Джон задоволений ... , тому що він їздив на батьківщину.
5. ... довші за зимові канікули.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Після того як Вероніка й Ерік склали іспит, вони ... до Харкова. (*їхати – поїхати*)
2. Зазвичай я ... батькам у суботу. (*телефонувати – зателефонувати*)
3. Коли моя старша сестра навчалася в медичному університеті, вона ... медицину. (*вивчати – вивчити*)
4. Дівчина ... у книжковому магазині 2 книжки. (*купувати – купити*)
5. Ми обов'язково ... своїм друзям навчатися у Запорізькому медичному університеті. (*радити – порадити*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: захворіти, чекати, подобатися, сказати, закінчити.*

1. Викладач ... студентам про новий розклад.
2. Мені ... українська музика.
3. Через рік подруги ... школу.
4. Моя сестра не була на занятті, тому що вона ... на грип.
5. Студенти ... на свого викладача.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Олена прийде до нас завтра, якщо
2. Вони питають товаришів, звідки
3. Учора Ахмед зустрів дівчину, яка
4. Коли ми вечеряли,
5. Богдан купив комп'ютер, щоб

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Де Ви найбільше любите відпочивати?

2. Вам подобаються українські пісні?
3. Кому Ви розповідали про свою родину?
4. Скільки часу Ви робите домашнє завдання?
5. З ким Ви попрощалися в аеропорту?

Варіант 12

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*
сімейний лікар

1. Батьки розповіли мені про
2. Він зустрівся з
3. Мати телефонує
4. У цій поліклініці працює
5. Марія приїхала до

тепла погода

1. Мені подобається ... у червні.
2. Люди дуже зраділи
3. Я задоволений ... навесні.
4. Сьогодні немає ... , тому що йде дощ.
5. Іноземні студенти люблять

велике озеро

1. На півдні країни знаходиться
2. Улітку ми чудово відпочивали на
3. На березі ... розташовані готелі.
4. Минулого літа ми плавали
5. Під час екскурсії ми побачили

мої батьки

1. ... подобається дивитися французькі фільми.
2. Я пишаюся
3. ... задоволені моїм навчанням.
4. Ми ходили на екскурсію з
5. Будинок ... знаходиться у центрі міста.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Я обов'язково ... вашою порадою. (*користуватися – скористуватися*)
2. Спочатку студенти прочитали текст, а потім ... його викладачеві. (*розповідати – розповісти*)
3. Увесь день друзі ... на острові Хортиця. (*відпочивати – відпочити*)
4. Марія завжди ... домашнє завдання. (*робити – зробити*)

5. Зараз ми навчаємося на підготовчому факультеті і ... українську мову.
(вивчати – вивчити)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: забути, починати, пишатися, подарувати, ходити.*

1. Українці ... своєю країною.
2. Учора я ... у гуртожитку свій словник.
3. Студенти ... навчатися першого вересня.
4. Олена завжди ... до університету пішки.
5. Завтра Андрій ... подрузі улюблені парфуми.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Викладач перевіряв завдання, які
2. Я запитала свою подругу, звідки
3. Студенти віддали свої зошити викладачеві, коли
4. Махмуд привітає подругу, якщо
5. Друзі купили великий торт, тому що

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Куди Ви йдете після занять?
2. Скільки часу Ви відпочиваєте?
3. Ким Ви станете, коли закінчите університет?
4. Кому необхідно вивчати українську мову?
5. Хто на Вас чекає вдома?

Варіант 13

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

досвідчений юрист

1. Учора Богдан ходив до
2. ... допоміг нашій подрузі.
3. Його батько працює
4. Друзі подякували ... за поради.
5. Ми прочитали статтю про

молода артистка

1. На концерті я побачив
2. ... любить показувати свої фото.
3. Глядачі дарують ... квіти.
4. Розповідь ... йому дуже сподобалася.

5. Він познайомився з

Азовське море

1. Алекс показав на мапі
2. У цьому році ми відпочиватимемо на
3. Недалеко від ... розташований готель «Перлина».
4. ... менш глибоке за Чорне море.
5. Улітку друзі плавали

важливі документи

1. У мене немає ... , бо я забув їх удома.
2. Я оформила ... в деканаті.
3. У ... зробили помилку.
4. Батьки радіють ... , які вони отримали.
5. ... лежать у сумці.

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Коли викладач пояснював нову граматику, студенти уважно ... його.
(слухати – послухати)
2. Іноді студенти ... у центральному парку міста. (відпочивати – відпочити)
3. Після того як Каміла ... фільм, вона почала робити домашнє завдання.
(дивитися – подивитися)
4. Учора весь вечір я ... свою кімнату. (прибирати – прибрати)
5. Якщо ви приїдете до Запоріжжя, ми обов'язково ... вам наше чудове місто.
(показувати – показати)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: вивчати, їсти, зателефонувати, поїхати, цікавитися.*

1. Мої друзі люблять ... страви з куркою.
2. Оксана ... іноземними мовами.
3. Завтра його батьки ... мені.
4. Я ... на концерт разом з нашими товаришами.
5. На підготовчому факультеті іноземні студенти ... українську мову.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Він піде до поліклініки, якщо
2. Коли друзі прийшли до магазину одягу,
3. Студент не переклав нових слів, тому що
4. Андрес не зрозумів перше завдання, яке
5. Сестра зайшла до мене, щоб

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Коли у Вас день народження?
2. Навіщо Ви ходили до супермаркету?
3. Кому потрібна Ваша допомога?
4. Чим Ви захоплюєтеся?
5. Який предмет найцікавіший для Вас?

Варіант 14

Завдання 1. Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.

чудовий фотоальбом

1. Я радію ... , який купив мені батько.
2. Він поклав листівки до
3. У ... багато фотографій.
4. Фатіма показала мені
5. Моя подруга прийшла в гості з

українська студентка

1. ... звати Оксана.
2. Мені дуже подобається
3. Богдан вдячний ... за допомогу.
4. В університеті я познайомився з
5. У шафі лежить теплий одяг

красиве пальто

1. У шафі висить
2. Я задоволений
3. Оксана дуже зраділа
4. На ... є маленькі гудзики.
5. У моєї подруги немає

мої батьки

1. Я дуже люблю
2. ... подобається дивитися французькі фільми.
3. Будинок ... знаходиться у центрі міста.
4. Ми ходили на екскурсію з
5. ... задоволені моїм навчанням.

Завдання 2. Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.

1. Друзі часто ... продукти у магазині «Ашан». (*купувати – купити*)
2. Коли я відпочиваю, я ... музику. (*слухати – послухати*)
3. Товариші довго ... містом і фотографували будинки. (*гуляти – погуляти*)
4. Спочатку я переклав нові слова, а потім ... текст. (*читати – прочитати*)

5. Сьогодні ми обов'язково ... з тобою в кафе «Лайф». (обідати – пообідати)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: купити, відпочивати, їхати, запросити, познайомитися.*

1. Улітку моя родина ... на Чорному морі.
2. На факультеті викладач ... з іноземними студентами.
3. Завтра Богдан ... арабсько-український словник.
4. Я ... зі своєю групою на екскурсію до Києва.
5. Ахмед ... друзів на День народження.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Якщо Алекс запросить мене на День народження,
2. Товариші пішли до театру, тому що
3. Моніка приїхала до подруги, щоб
4. У неділю дівчата гуляли в парку, який
5. Старший брат вивчав хімію, коли

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Коли Ви почали навчатися на першому міжнародному факультеті?
2. Навіщо Ви приїхали до України?
3. Чим Ви цікавитесь?
4. Кому була потрібна консультація лікаря?
5. Як Ви почуваетесь сьогодні?

Варіант 15

Завдання 1. *Замість крапок напишіть словосполучення у потрібній формі.*

відомий спортсмен

1. Журналісти побачили ... на прес-конференції.
2. Сьогодні ми зустрічаємося з
3. Андрій Шевченко –
4. ... виповнилося 40 років.
5. У ... є сучасна машина.

старша сестра

1. Я люблю співати пісні зі
2. У цьому місті живе
3. ... звати Олена.
4. Брат подарував квіти
5. У Марії немає

маленьке місто

1. Алекс робить фотографії
2. Мій друг мешкає в
3. Президент великої компанії подарував ... сучасний дитячий майданчик.
4. Вона цікавиться його
5. На заході країни знаходиться

молоді викладачі

1. Нам подобаються
2. Ми радіємо знайомству з
3. Амір вітає ... зі святом.
4. Студенти вдячні ... за навчання.
5. На столах лежать речі

Завдання 2. *Замість крапок напишіть дієслова НДВ або ДВ.*

1. Ми їхали маршрутною і ... у вікно. (*дивитися – подивитися*)
2. Коли у тебе буде День народження, я обов'язково ... тобі гарний подарунок. (*дарувати – подарувати*)
3. Увесь вечір Яссін ... до іспитів з української мови. (*готуватися – підготуватися*)
4. Щонеділі хлопці ... у футбол на університетському стадіоні. (*грати – зіграти*)
5. Коли друзі ... , вони пішли на стадіон. (*відпочивати – відпочити*)

Завдання 3. *Оберіть з даних дієслів потрібні за змістом і замість крапок напишіть їх у правильній формі: святкувати, рости, написати, слухати, фотографуватися.*

1. Лікар-терапевт ... серце хворого хлопця.
2. Узимку ми ... Новий рік.
3. Завтра моя подруга ... твір «У гостях».
4. Друзі разом ... в центрі міста.
5. Навколо мого будинку ... квіти.

Завдання 4. *Закінчіть складні речення.*

1. Ми купили продукти, коли
2. Товариш запитав нас, звідки
3. Антон не грає на гітарі, тому що
4. Вони товаришували зі студентами, які
5. Я отримаю гарну оцінку, якщо

Завдання 5. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Який предмет найлегший для Вас?
2. Де Ви навчаєтеся зараз?
3. Вам подобається вивчати українську мову?
4. Коли Ви закінчили школу?
5. Ким Ви хочете бути?

КРИТЕРІЇ

оцінювання випускного усного іспиту

Метою усного іспиту з української мови є перевірка рівня сформованості комунікативної, мовної, мовленнєвої компетенцій та компетентностей у іноземних громадян довузівського етапу навчання відповідно до вимог Типової програми з дисципліни «Українська мова як іноземна» (Затв. Центральним методичним кабінетом МОЗ України від 02.10.2016 р.) та Робочої програми з даної дисципліни (Затв. на ЦМР ЗДМУ від 31.08.2017 р., протокол № 1).

Усний іспит з української мови включає у себе контроль за трьома видами мовленнєвої діяльності: читання, говоріння та аудіювання. Запропоновано 15 білетів по 2 завдання у кожному.

У **завданні № 1** перевіряється рівень сформованості комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

- а) мовленнєві вміння студентів без помилок (фонетичних, інтонаційних) прочитати частину тексту наукового характеру;
- б) комунікативні та мовленнєві вміння виділяти та переказувати головну інформацію тексту;
- в) комунікативні та мовленнєві вміння змістового та смислового аналізу тексту в цілому та участі у діалозі-розпитуванні.

За прочитаним текстом студенти повинні:

- а) скласти план;
- б) трансформувати три фрази за допомогою поданих лексико-граматичних конструкцій;
- в) трансформувати дієслівні словосполучення та речення у номінативні.

У **завданні № 2** перевіряється рівень сформованості комунікативної, мовної та мовленнєвої компетенцій у іноземців:

- а) комунікативні уміння та мовленнєві навички й уміння адекватно, граматико-синтаксично та стилістично правильно розкрити тему монологічного висловлювання;
- б) брати участь у діалозі-розпитуванні за темою власного монологу:
 - адекватно реагувати на запитання за змістом та за мовленнєвою тактикою;
 - вибудовувати граматико-синтаксично правильні відповіді на рівні фрази/мікротексту.

Пропонується 10 тем для усного монологу (12 тем для груп пізнього заїзду, які не складали усний іспит у зимову сесію).

1. «Україна».
 2. «Моя країна»
 3. «Місто, де я живу та навчаюся».
 4. «Моє рідне місто» або «Столиця моєї країни».
 5. «Моя майбутня професія».
 6. «Відома людина».
 7. «Наш університет».
 8. «Свята».
 9. «Як я вивчав українську мову».
 10. «Я хочу розповісти Вам про ...».
 11. «Моя родина»*.
 12. «Мій друг»*.
- * теми тільки для груп пізнього заїзду.

На виконання екзаменаційних завдань відводиться 45 хвилин.

ОЦІНЮВАННЯ

Завдання № 1.

«5»

- а) читання тексту без помилок (фонетичних, інтонаційних);
- б) повнота переказу уривку тексту, **1-3** граматичні помилки при переказі тексту;
- в) адекватні та граматично правильні відповіді на запитання, поставлені екзаменатором;
- г) правильне змістовне та логіко-структурне складання плану (питального чи номінативного; простого чи складного);
- д) безпомилкова трансформація речень на основі поданих лексико-граматичних конструкцій;
- є) правильна трансформація дієслівних словосполучень та речень у номінативні.

«4»

- а) під час читання тексту допущено до **5** інтонаційних та фонетичних помилок;
- б) при переказі тексту допущено **4-6** граматичних помилок;
- в) комунікативно адекватні відповіді на питання, поставлені екзаменатором, але допущені **1-3** граматичні помилки;
- г) **1-2** змістовні або логіко-структурні помилки при складанні плану (питального чи номінативного; простого чи складного);

д)1 помилка при трансформації речень на основі поданих лексико-граматичних конструкцій;

є)1 помилка при трансформації дієслівних словосполучень та речень у номінативні.

«3»

а) при читанні тексту допущено до 8 інтонаційних та фонетичних помилок;

б) при неповному переказі частини тексту допущено 7-10 граматичних помилок;

в)1-3 комунікативні помилки при відповіді на запитання, поставлені екзаменатором;

г) 3-4 змістовні або логіко-структурні помилки при складанні плану (питального чи номінативного; простого чи складного);

д)2 помилки при трансформації речень на основі поданих лексико-граматичних конструкцій;

є)2 помилки при трансформації дієслівних словосполучень та речень у номінативні.

«2»

а) при читанні тексту допущено більш, ніж 10 фонетичних та інтонаційних помилок;

б) невміння переказувати текст;

в) комунікативно неадекватні відповіді на питання, поставлені екзаменатором;

г)5 і більше змістовних або логіко-структурних помилок при складанні плану (питального чи номінативного; простого чи складного);

д)3 помилки при трансформації речень на основі поданих лексико-граматичних конструкцій;

є)3 помилки при трансформації дієслівних словосполучень та речень у номінативні.

Завдання № 2.

«5»

а) повне змістове, комунікативно та граматико-синтаксично, стилістично правильне розкриття теми монологічного висловлювання;

б) адекватні комунікативні уміння брати участь у діалозі-розпитуванні за темою власного монологу;

в) правильно граматико-синтаксично та стилістично оформлені відповіді на запитання екзаменатора.

«4»

- а) повне змістове, стилістично правильне розкриття теми монологічного висловлювання, але допущено 1-5 граматичних помилок та 1 комунікативну помилку;
- б) адекватні комунікативні уміння брати участь у діалозі-розпитуванні за темою власного монологу. але допущено до 8 граматичних помилок, 1 комунікативну помилку;
- в) правильно граматико-синтаксично та стилістично оформлені відповіді на запитання екзаменатора, але не дано відповіді на 1 запитання екзаменатора.

«3»

- а) неповне змістове розкриття теми монологічного висловлювання та допущено більш, ніж 5 граматичних помилок, 2-3 комунікативні або стилістичні помилки;
- б) комунікативні уміння брати участь у діалозі-розпитуванні за темою монологічного висловлювання, але допущено 8-11 граматичних помилок, 2-3 комунікативні помилки;
- в) правильно граматико-синтаксично та стилістично оформлені відповіді на запитання екзаменатора, але не дано відповіді на 2 запитання екзаменатора.

«2»

- а) відсутність монологічного висловлювання на задану тему;
- б) несформованість комунікативних умінь брати участь у діалозі-розпитуванні за темою монологічного висловлювання/неадекватні відповіді на поставлені запитання екзаменаторів за темою монологічного висловлювання;
- в) комунікативно правильні відповіді лише на 2 запитання екзаменатора.

Оцінюється кожне завдання окремо. Оцінки складаються та виставляється середня арифметична оцінка за усний іспит.

Загальна оцінказ української мови є комплексною оцінкою. Вона складається з оцінок за письмовий та усний іспити, за залікову лекцію з фахової мови і вираховується як середня арифметична оцінка.

Загальна оцінказ української мови виставляється у «Сертифікат», який надається іноземцю після закінчення навчання у Центрі підготовки іноземних громадян.

ТЕКСТИ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

та

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

БІЛКИ

Прочитайте і розкажіть про функції білків.

Клітина – це мікроскопічна та структурна одиниця живого організму. У клітині відбувається величезна кількість хімічних реакцій, які забезпечують її життєдіяльність, ріст та розвиток. У цих процесах велику роль відіграють органічні сполуки – це білки, жири, вуглеводи та нуклеїнові кислоти.

Білки – це складні органічні речовини. Всі білки – полімери, мономерами яких є амінокислоти. Білки поділяються на прості (протеїни) та складні (протеїди).

Білки в клітині виконують багато функцій. Наприклад, структурну функцію, тому що білки – це будівельний матеріал клітини. Вони беруть участь в утворенні оболонки, органоїдів і мембран клітини.

Ще одна функція білків – каталітична. Цю функцію виконують білки-ферменти. Вони у багато разів прискорюють реакції.

Дуже важлива рухова функція білків. Всі види рухів виконують особливі скоротливі білки.

Ще одна функція білків – транспортна. Білок крові гемоглобін приєднує кисень і розносить його по всіх тканинах і органах тіла.

Коли в організм потрапляють чужорідні речовини, в ньому утворюються антитіла, які вбивають ці чужорідні речовини. Таким чином білки виконують і захисну функцію.

Нарешті, білки є джерелом енергії. Білки розпадаються у клітині до амінокислот. У результаті цього процесу звільняється енергія. Значить, білки виконують і енергетичну функцію.

Отже, білки, як органічні сполуки, відіграють велику роль у клітині.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Білки».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Клітина – це мікроскопічна та структурна одиниця живого організму.

що являє собою що

б) Білки діляться на прості (протеїни) та складні (протеїди) речовини.

що поділяють на що

в) Білки-ферменти у багато разів прискорюють реакції.

що має здатність + інфінітив

3. Трансформуйте речення в номінативні.

- а) Скоротливі білки виконують рухову функцію.
- б) Білки розпадаються в клітині до амінокислот.
- в) Білки відіграють велику роль в клітині.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Визначення клітини.
2. Білки – це складні сполуки.
3. Функції білків:
 - а) будівельна;
 - б) каталітична;
 - в) рухова;
 - г) транспортна;
 - д) захисна;
 - е) енергетична.

Додаткові питання до тексту «Білки»

1. Що таке клітина?
2. Що відбувається у клітині?
3. Які сполуки відносяться до органічних?
4. Що таке білки?
5. На які речовини діляться білки?

ХЛОР

Прочитайте текст і розкажіть про місцезнаходження хлору в природі та про його фізичні властивості.

Хлор – хімічно активна речовина, тому в природі у вільному вигляді не зустрічається, а зустрічається лише у вигляді сполук. Найбільш поширеним з'єднанням хлору є хлорид натрію або кухонна сіль. Найбільше хлориду натрію міститься у воді морів, океанів і озер. У природі хлорид натрію зустрічається і в кристалічному вигляді – це кам'яна сіль.

Розглянемо фізичні властивості хлору. За звичайних умов хлор – це газ жовто-зеленого кольору з різким неприємним запахом. Хлор – дуже отруйний газ. Він у 2,5 рази важчий за повітря. Хлор погано розчиняється у

воді. Розчин хлору в воді називається хлорною водою. Хлор добре розчиняється в органічних розчинниках: спирті, ефірі, сірководні.

Розглянемо хімічні властивості хлору. Хлор – це дуже активний неметал. Він активно реагує з металами та більшістю неметалів. У реакції з металом і воднем хлор є окислювачем. Хлор взаємодіє з водою і утворює дві кислоти: соляну (сильна кислота) та хлорнувату (слабка кислота). Хлор безпосередньо не взаємодіє з киснем, азотом та вуглецем. Хлор не реагує з залізом без вологи.

Хлор та його сполуки мають велике значення у нашому житті. Хлор має бактерицидну дію, тому застосовується для знезараження питної води. Хлор використовується для відбілювання тканин і паперу. Хлорид натрію використовується у харчовій промисловості як консервант. Соляна кислота і її солі застосовуються у хімічній промисловості, в сільському господарстві і в інших галузях народного господарства.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Хлор».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Найбільше хлориду натрію міститься у воді морів, океанів і озер.

що містить що

б) При звичайних умовах хлор – це газ жовто-зеленого кольору з різким неприємним запахом.

що має що

в) Хлор активно реагує з металами та більшістю неметалів.

що має здатність + інфінітив

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Хлор розчиняється в органічних розчинниках.

б) Хлор має бактерицидну дію.

в) Розчин хлору в воді називається хлорною водою.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Місцезнаходження хлору у природі.

2. Фізичні властивості хлору.

3. Хімічні властивості хлору.

4. Значення хлору та його сполук у житті людини.

Додаткові питання до тексту «Хлор»

1. Яким неметалом є хлор?

2. З якими речовинами реагує хлор?
3. Які кислоти утворюються при взаємодії хлору з водою?
4. Яке значення має хлор у нашому житті?
5. Де застосовується хлор?

ДИХАННЯ

Прочитайте текст та розкажіть про процес дихання.

Дихання – це життєво необхідний процес обміну газами між організмом та зовнішнім середовищем.

Розрізняють легеневе і тканинне дихання. Обмін газів між кров'ю і повітрям (легеневе дихання) здійснюється дихальною системою, яка включає повітроносні шляхи й легені. Насичена киснем кров капілярами потрапляє до органів і тканин – це тканинне дихання.

У процесі дихання людина поглинає з навколишнього середовища кисень та виділяє вуглекислий газ. Кисень, що надходить при вдиху до органів дихання, проникає у кров і з кров'ю доставляється до органів та тканин. У результаті обміну речовин у клітинах та тканинах утворюється вуглекислий газ, який виноситься кров'ю до органів дихання й видихається.

В організмі людини та тварин не утворюється запасів (резерву) кисню. Тому безперервне надходження кисню до організму є життєвою необхідністю. Людина без їжі може прожити місяць, без води – 10 днів, а без кисню людина гине через 5-6 хвилин.

Людина дихає атмосферним повітрям з великим вмістом кисню (21%) та низьким вмістом вуглекислого газу (0,03%). У повітрі, що видихається, міститься 16,3% кисню, а вуглекислого газу – 4%. Склад альвеолярного повітря значно відрізняється від складу атмосферного повітря, що видихається (у ньому менше кисню та більше вуглекислого газу).

Людина робить у середньому 15-16 дихальних рухів на хвилину. При частому диханні кисень з повітря майже не потрапляє до альвеол. При глибокому диханні кисень з повітря потрапляє глибоко до альвеол, і кров краще насичується киснем. Після вдиху завжди йде видих, після видиху – вдих. Така послідовність зумовлена регулюючою функцією центральної нервової системи. У мозку розташовані дихальні центри – центр вдиху та центр видиху.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Дихання».
2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Дихання – це життєво необхідний процес обміну газами між організмом та зовнішнім середовищем.

що є чим

б) У мозку розташовані дихальні центри.

що має що

в) В організмі людини та тварин не утворюється запасів (резерву) кисню.

що не має чого

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Обмін газів між кров'ю і повітрям за допомогою дихальної системи називається легенеvim диханням.

б) Людина поглинає кисень.

в) Кисень надходить до організму.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Визначення дихання.
2. Визначення легеневого та тканинного дихання.
3. Процес дихання.
4. Значення дихання.
5. Склад атмосферного та альвеолярного повітря.
6. Регулююча функція центральної нервової системи та дихання.

Додаткові питання до тексту «Дихання»

1. Що таке дихання?
2. Які види дихання розрізняють?
3. Яка кількість кисню й вуглекислого газу міститься в атмосферному повітрі?
4. Скільки дихальних рухів робить людина за хвилину?
5. Де розташовані дихальні центри?

ЗАЛІЗО

Прочитайте текст і розкажіть про місцезнаходження заліза в природі та його ролі в житті людини.

Залізо – найважливіший елемент природи. Залізо після алюмінію – найпоширеніший метал. Він є всюди: у ґрунті, в атмосферах далеких і близьких зірок. Ядро земної кулі має залізо. Земна кора містить 4.5% заліза.

Залізо знаходиться і в організмі людини, тварин, рослин.

Яку ж роль відіграє залізо в житті людини, рослин і тварин?

В організмі дорослої людини міститься 3 грами заліза. 75% заліза входить до складу гемоглобіну. Білок гемоглобіну постачає клітинам організму кисень. І в цьому процесі бере участь залізо.

В організмах тварин і людини залізо знаходиться всюди, навіть у тканинах очного кришталика та рогівки. Найбільш багаті залізом печінка та селезінка.

Існує багато живих організмів без гемоглобіну, але в них теж міститься залізо, яке входить до складу цитоплазми. У цитоплазмі за участю заліза здійснюється необхідний процес внутрішньоклітинного дихання.

Залізо відіграє велику роль у рослинах. Воно бере участь в окислювальних процесах протоплазми, при диханні рослин і в побудові хлорофілу. Якщо рослини не мають заліза, то вони мають безбарвні листя. Коли рослини отримують невелику кількість залізної солі, листя знову стають зеленими.

Залізо застосовується у медицині для лікування недокрів'я, при занепаді сил тощо.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

- 1. Складіть план тексту «Залізо».**
- 2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.**

а) Залізо – найважливіший елемент природи.

що є чим

б) Залізо знаходиться в організмі людини.

що містить що

в) Залізо застосовується в медицині для лікування недокрів'я, при занепаді сил тощо.

що використовують де, для чого

- 3. Трансформуйте речення в номінативні.**

а) Гемоглобін постачає кисень.

б) Залізо застосовується в медицині для лікування недокрів'я.

в) Залізо відіграє велику роль в рослинах.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Місцезнаходження заліза в природі.
2. Роль заліза в житті людей та тварин.
3. Роль заліза в житті людини.
4. Застосування заліза.

Додаткові питання до тексту «Залізо»

1. Де знаходиться залізо в організмах тварин і людини?
2. Які органи тіла людини найбільш багаті залізом?
3. Чи міститься залізо в організмах без гемоглобіну?
4. Яку роль відіграє залізо в рослинах?
5. Для чого застосовується залізо в медицині?

КЛІТИНА

Прочитайте текст і розкажіть про будову клітини.

Клітина – основний елемент життя. Клітина є основою будови всіх тварин і рослин. Тіло організмів може складатися з однієї клітини, яка виконує всі життєві функції, або з безлічі клітин, які об'єднуються у тканини й органи та розрізняються за будовою та функціями.

Кожна клітина має цитоплазму, оболонку та ядро. До складу цитоплазми входять вода, органічні речовини та мінеральні солі. У цитоплазмі знаходяться різні органели: лізосоми, рибосоми, ендоплазматичний ретикулум, комплекс Гольджі.

Оболонка відділяє клітину від зовнішнього середовища. Вона захищає клітину. Через оболонку до клітини надходять усі поживні речовини та виводяться непотрібні продукти.

Ядро регулює всі процеси життєдіяльності клітини. Ядро містить хроматин і ядерце.

Є різні види клітин: м'язові, нервові, пігментні, статеві та інші клітини.

Клітини мають різну форму. Наприклад, м'язові клітини мають видовжену форму. Жирові тканини мають форму кулі, клітини крові – округлі.

Розміри клітин теж різноманітні. Більшість клітин – маленькі, але є і великі. Клітини, які мають дуже маленькі розміри, називаються мікроскопічними. Клітини, які мають великі розміри, називаються макроскопічними. Наприклад, у людини найдрібніші клітини – це лімфоцити, а найбільші – нервові клітини головного мозку.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Клітина».
2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.
 - а) Клітина є основою будови всіх тварин і рослин.

що являє собою що

б) Кожна клітина має цитоплазму, оболонку та ядро.

що складається з чого

в) Ядро регулює всі процеси життєдіяльності клітини.

що має здатність + інфінітив

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Мікроскопічними клітинами називаються клітини, які мають дуже маленькі розміри.

б) Клітини мають різні види, розміри та форми.

в) В клітину надходять всі поживні речовини.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Клітина – основний елемент життя.

2. Склад клітини:

а) цитоплазма;

б) оболонка;

в) ядро.

3. Види клітин.

4. Форми клітин.

5. Розміри клітин.

Додаткові питання до тексту «Клітина»

1. Що таке клітина?

2. З якої кількості клітин може складатися тіло організму?

3. Які є види клітин?

4. Які форми мають клітини?

5. Які розміри мають клітини?

ЖИРИ (ЛІПІДИ)

Прочитайте текст і розкажіть про значення жирів.

Жири – це органічні сполуки, які знаходяться в клітинах. Ці речовини не розчиняються у воді, тому їх називають гідрофобними.

Вміст жиру в клітинах не надто великий. Але є клітини, які мають багато жиру. Ці клітини знаходяться в жировій тканині.

Так, у тварин жирова тканина знаходиться під шкірою та в сальнику. Жир міститься у молоці всіх ссавців.

Жири являють собою з'єднання гліцерину (трьохатомного спирту) з високомолекулярними органічними кислотами.

Жири мають велике значення. По-перше, жири є джерелом енергії. Жири розщеплюються у клітині, в результаті чого звільняється велика кількість енергії.

По-друге, тварини та рослини відкладають жир у запас (резерв) і використовують його в разі потреби. Це має значення для тварин, які взимку сплять або перебувають без їжі тривалий час.

По-третє, жири виконують структурну і захисну функції. Тонкий шар жиру входить до складу клітинних мембран. Цей шар захищає клітину від змішування вмісту клітини з навколишнім середовищем.

Таким чином, жири необхідні для нормальної життєдіяльності організму.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Жири (ліпіди)».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Жири називають гідрофобними речовинами.

що – це що

б) Жири являють собою з'єднання гліцерину з високомолекулярними органічними кислотами.

що є чим

в) Жири є джерелом енергії.

що являє собою що

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Жири мають велике значення.

б) Жири – це органічні сполуки, які знаходяться у клітинах.

в) Жири розщеплюються в клітині.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Визначення вітамінів.

2. Вміст жиру в клітинах.

3. Функції жирів:

а) енергетична функція;

б) резервна функція;

в) структурна функція;

г) захисна функція.

Додаткові питання до тексту «Жири (ліпіди)»

1. Що таке жири?

2. Чому жири є гідрофобними речовинами?
3. Який зміст жиру в клітинах?
4. Де знаходиться жирова тканина у тварин?
5. Де міститься жир?

ХІМІЧНИЙ СКЛАД КЛІТИНИ

Прочитайте текст і розкажіть про хімічні елементи у складі клітини.

У живій клітині постійно відбуваються складні біохімічні процеси, тому її називають живою біохімічною лабораторією.

До складу клітини входять близько 90 хімічних елементів періодичної системи Д.І. Менделєєва. Ці елементи можна поділити на 3 групи: макроелементи, мікроелементи й ультрамікроелементи.

Макроелементи складають 98% загальної кількості хімічних елементів у клітині. До них відносять кисень, вуглець, водень і азот.

Залізо, калій, кальцій, хлор, магній, сірка, фосфор, марганець називаються мікроелементами, тому що їх вміст у клітині дуже невеликий (до 2%).

Ультрамікроелементи містяться в дуже невеликих кількостях (0,01%). До цієї групи входять: цинк, мідь, йод, фтор та інші елементи.

Найбільшу кількість має вуглець, а найменшу – фтор.

Усі ці хімічні елементи відіграють важливу роль у всіх процесах життєдіяльності та називаються біогенними елементами.

Хімічні елементи входять до складу неорганічних і органічних речовин, які містяться в клітині.

Неорганічні речовини клітини – це вода та мінеральні солі. Вода становить більшу частину клітини. Кількість води залежить від виду клітин і їхніх функцій. Усі внутрішньоклітинні процеси відбуваються у воді.

Клітинний сік і міжклітинна речовина містять мінеральні солі. У клітині є хлорид натрію (NaCl), хлорид калію (KCl), хлорид кальцію (CaCl) та хлорид магнію (MgCl₂). Солі азотної, сірчаної та фосфорної кислоти та вуглекислі солі також входять до складу клітини.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Хімічний склад клітини».
2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.
 - а) До складу клітини входять 90 хімічних елементів періодичної системи Д.І. Менделєєва.

що містить скільки чого

б) У живій клітині постійно відбуваються складні біохімічні процеси.

що здійснюється де

в) У клітині є хлорид натрію.

що має що

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Хімічні елементи, що входять до складу клітин, називаються біогенними елементами.

б) Хімічні елементи відіграють важливу роль у всіх процесах життєдіяльності організму.

в) Кількість води залежить від виду клітин і їх функцій.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Клітина – це жива біохімічна лабораторія.

2. Макро-, мікро-, ультрамікроелементи та їхня роль у процесах життєдіяльності організму.

3. Хімічні елементи – складова частина неорганічних і органічних речовин у клітині.

4. Мінеральні солі – складова частина клітинного соку і міжклітинної речовини.

Додаткові питання до тексту «Хімічний склад клітини»

1. Чому клітини називають біохімічною лабораторією?

2. Що входить до складу неорганічних речовин клітини?

3. Яку частину клітини становить вода?

4. Від чого залежить кількість води в клітині?

5. Які солі є в клітині?

АСИМІЛЯЦІЯ У АВТОТРОФНИХ ОРГАНІЗМАХ

Прочитайте текст і розкажіть про фотосинтез і хемосинтез.

Усі живі організми пов'язані з навколишнім середовищем. Тварини і рослини отримують із зовнішнього середовища їжу, а виділяють у зовнішнє середовище непотрібні організму речовини. У клітинах усіх живих організмів постійно відбуваються складні біохімічні процеси. Реакції біосинтезу, які відбуваються в організмі, називаються асиміляцією. Вони відбуваються з поглинанням енергії.

Асиміляція – це процес утворення складних органічних речовин з простих неорганічних речовин. За способом отримання органічних сполук усі організми поділяються на 2 групи: автотрофні та гетеротрофні.

Зелені рослини та деякі бактерії – це автотрофні організми.

Для життя автотрофним організмам необхідні вода та вуглекислий газ, мінеральні солі та джерело енергії. З цих речовин вони синтезують органічні речовини – білки, жири, вуглеводи, нуклеїнові кислоти.

У автотрофних організмів існує два види асиміляції: фотосинтез і хемосинтез.

Фотосинтезом називається процес синтезу органічних сполук за допомогою хлорофілу та сонячного світла. Хлорофіли – це зелений пігмент рослин. Є 2 види хлорофілу – хлорофіл "а" і хлорофіл "в". Фотосинтез не може відбуватися без хлорофілу, тому що хлорофіл поглинає світлову енергію. Світлова енергія потім перетворюється на хімічну енергію.

Хемосинтез – це теж процес утворення складних органічних речовин з простих неорганічних речовин. Але в цьому процесі не бере участі сонячне світло. При хемосинтезі використовується енергія хімічних реакцій. Якщо фотосинтез відбувається в зелених рослинах, то хемосинтез відбувається в деяких видах бактерій.

І фотосинтез, і хемосинтез мають велике значення для життя на Землі.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Асиміляція у автотрофних організмах».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Реакції біосинтезу, які відбуваються в організмі, називаються асиміляцією.

що – це що

б) За способом отримання органічних сполук усі організми поділяються на автотрофні і гетеротрофні.

що підрозділяють на що

в) При хемосинтезі використовується енергія хімічних реакцій.

під час чого відбувається що

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Асиміляція – це процес утворення складних органічних речовин з простих неорганічних речовин.

б) Хлорофіл поглинає світову енергію.

в) І фотосинтез, і хемосинтез мають велике значення для життя на Землі.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Зв'язок живих організмів з навколишнім середовищем.
2. Визначення асиміляції.
3. Автотрофні організми:
 - а) фотосинтез;
 - б) хемосинтез.
4. Значення фотосинтезу і хемосинтезу.

Додаткові питання до тексту «Асиміляція у автотрофних організмах»

1. З чим пов'язані всі живі організми?
2. Що отримують із зовнішнього середовища тварини та рослини?
3. Що таке асиміляція?
4. На які групи діляться всі організми за способом отримання органічних сполук?
5. Що необхідно для життя автотрофним організмам?

АСИМІЛЯЦІЯ У ГЕТЕРОТРОФНИХ ОРГАНІЗМАХ

Прочитайте текст і розкажіть про голозойне та сапрофітне харчування.

Асиміляція – це процес утворення складних органічних речовин з простих неорганічних речовин. За способом отримання органічних сполук усі організми поділяються на 2 групи: автотрофні та гетеротрофні. Автотрофні організми синтезують складні органічні речовини з неорганічних. Гетеротрофні організми не можуть синтезувати органічні речовини з неорганічних. Вони використовують готові органічні сполуки. Всі тварини, людина, більшість мікроорганізмів і тільки деякі рослини (наприклад, гриби) є гетеротрофними організмами або гетеротрофами.

Розглянемо, що являє собою процес асиміляції у гетеротрофних організмах.

Гетеротрофи отримують готові органічні речовини під час харчування. Існує 3 види гетеротрофного харчування. Це голозойне харчування, сапрофітне харчування та паразитизм.

Голозойне харчування – це харчування іншими організмами. Такі організми мають травну систему. Одні організми харчуються тваринними організмами. Це м'ясоїдні організми. Їжа інших організмів – рослини. Це трав'яїдні організми. Організми, які використовують для харчування і тварин, і рослини, називаються всеїдними організмами.

Деякі гриби та більшість бактерій – це сапрофіти. Вони не мають травної системи та поглинають поживні речовини через клітинну оболонку. Сапрофіти живуть тільки на мертвих організмах або на залишках тварин і рослин. Такий вид харчування називається сапрофітним харчуванням.

Паразитизм – це третій вид харчування. Організми-паразити живуть в інших або на інших організмах і живляться їхніми речовинами. Віруси, бактерії, деякі одноклітинні організми та черви – це організми-паразити.

Таким чином, для нормальної життєдіяльності усі гетеротрофні отримують із зовнішнього середовища готові органічні речовини. Ці органічні речовини містяться в їжі та є основним джерелом енергії.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Асиміляція у гетеротрофних організмах».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Голозойне харчування – це харчування іншими організмами.

що є чим

б) При хемосинтезі використовується енергія хімічних реакцій.

під час чого здійснюється що

в) Органічні речовини містяться в їжі.

що містить що

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Асиміляція – це процес утворення складних органічних речовин.

б) Деякі організми харчуються одноклітинними організмами.

в) Автотрофні організми синтезують складні органічні речовини з неорганічних.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Визначення асиміляції.
2. Поділ організмів на автотрофні та гетеротрофні.
3. Процеси асиміляції у гетеротрофних організмах.
4. Голозойне харчування.
5. Сапрофітне харчування.
6. Паразитизм – третій вид харчування.

Додаткові питання до тексту «Асиміляція у гетеротрофних організмах»

1. Що синтезують автотрофні організми?
2. Які організми не можуть синтезувати органічні речовини з неорганічних?
3. Які гетеротрофні організми існують у природі?

4. Що отримують при харчуванні гетеротрофи?
5. Як називаються 3 види гетеротрофного харчування?

ТИП НАЙПРОСТІШИ

Прочитайте текст і розкажіть про амебу звичайну.

Одноклітинні організми називаються найпростішими. Вони живуть в землі, у воді та в живих організмах.

Тіло всіх найпростіших складається з однієї клітини, яка виконує функції цілого живого організму. Одноклітинні організми мають різну форму та різні розміри. Тіло найпростіших складається з оболонки, цитоплазми та ядра. Цитоплазма містить 2 шари: зовнішній і внутрішній. Зовнішній шар цитоплазми називається ектоплазмою. Ендоплазма – це внутрішній шар цитоплазми. У ендоплазмі містяться спеціальні органели. Наприклад, травна вакуоль для харчування, скорочувальна вакуоль для виділення та дихання. Деякі види одноклітинних організмів мають більше, ніж одне ядро. Органи руху найпростіших – це псевдоподії, війки та джгутики. У багатьох організмів є клітинний рот.

Загальна кількість одноклітинних організмів на Землі – понад 30 000 видів. Вони поділяються на 4 класи: саркодові, джгутикові, споровики та інфузорії.

Деякі найпростіші є паразитами, які живуть в рослинах, тваринах та людині. Вони викликають небезпечні захворювання.

Типовий представник саркодових – амеба звичайна, зустрічається тільки у прісних водах. Розмір її досягає 0,5 мм. Форма тіла непостійна. Амеба пересувається за допомогою псевдоподій. Амеба харчується бактеріями, одноклітинними водоростями, дрібними найпростішими тощо. Тіло амеби містить скоротливу вакуоль і травні вакуолі. У амеби одне ядро. Розмножується амеба шляхом мітозу з наступним поділом тіла надвоє. Деякі амеби паразитують у кишечнику людини та тварин і викликають інфекційні захворювання.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Тип Найпростіші».
2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.
 - а) Тіло найпростіших складається з оболонки, цитоплазми та ядра.

що входить до складу чого
 - б) Зовнішній шар цитоплазми називається ектоплазмою.

що – це що

в) Найпростіші-паразити викликають небезпечні захворювання.

що має здатність + інфінітив

3. Трансформуйте речення в номінативні.

- а) Одноклітинні організми мають різну форму.
- б) Амеба пересувається за допомогою псевдоподій.
- в) Одноклітинні організми називаються найпростішими.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Визначення найпростіших та їхнє знаходження у природі.
2. Склад тіла найпростіших:
 - а) форма та розміри;
 - б) цитоплазма;
 - в) органоїди;
 - г) ядро;
 - д) органи руху найпростіших.
3. Кількість найпростіших на Землі.
4. Класи найпростіших.
5. Найпростіші-паразити.
6. Амеба – представник саркодових.

Додаткові питання до тексту «Тип Найпростіші»

1. Де живуть найпростіші?
2. З чого складається тіло найпростіших?
3. Як називається зовнішній шар цитоплазми?
4. Що міститься в ендоплазмі?
5. На які класи діляться одноклітинні організми?

НЕМЕТАЛИ

Прочитайте текст і розкажіть про фізичні та хімічні властивості неметалів.

У періодичній системі елементів неметали знаходяться тільки в головних підгрупах у кінці малих і великих періодів.

За нормальних умов деякі неметали – гази. Це водень, кисень, фтор, хлор. Інші – рідини, наприклад, бром. Треті – тверді речовини (сірка, вуглець, йод, фосфор тощо). Неметали погано проводять теплоту та електричний струм. Багато неметалів розчиняються в органічних розчинниках.

Під час хімічних реакцій атоми неметалів можуть приєднувати електрони, при цьому вони проявляють властивості окислювачів.

Неметали взаємодіють з металами. У результаті утворюються сполуки з іонним зв'язком. Наприклад, хлорид калію (KCl), оксид магнію (MgO). Коли неметали взаємодіють один з одним, утворюються сполуки з ковалентним зв'язком. З киснем неметали утворюють кислотні оксиди, з воднем – летючі водневі сполуки.

До неметалів відносяться елементи головної підгрупи восьмої групи – гелій, неон, аргон, криптон, ксенон і радон. Ці елементи називаються інертними газами. Інертні газы хімічно малоактивні. Вони не з'єднуються один з одним, не взаємодіють з воднем і металами. Молекула інертних газів складається з одного атома.

До неметалів відносяться елементи, які знаходяться у головній підгрупі 7-ої групи періодичної системи Д.І. Менделєєва. Це фтор, хлор, бром, йод і астат. Ці елементи називаються галогенами, що в перекладі з грецької означає солетворні. Вони називаються так, тому що можуть з'єднуватися з металами й утворювати солі. Наприклад, NaCl, KBr. У природі галогени зустрічаються тільки у вигляді сполук. Галогени мають найбільш виражені неметалічні властивості.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Неметали».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Неметали погано проводять теплоту та електричний струм.

що має здатність + інфінітив

б) Під час хімічних реакцій атоми неметалів можуть приєднувати електрони.

у процесі чого відбувається що

в) Молекула інертних газів складається з одного атома.

що має що

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Неметали взаємодіють з металами.

б) Галогенами називаються хімічні елементи, які під час з'єднування з металами утворюють солі.

в) Галогени мають неметалічні властивості.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Місце неметалів у періодичній системі елементів.

2. Фізичні властивості неметалів.

3. Хімічні властивості неметалів.
4. Інертні гази.
5. Галогени.

Додаткові питання до тексту «Неметали»

1. Де знаходяться неметали в таблиці Д. І. Менделєєва?
2. Як називаються елементи, які відносяться до головної підгрупи 8-ої групи?
3. Які хімічні властивості мають інертні гази?
4. Де знаходяться галогени в таблиці Д. І. Менделєєва?
5. Чому вони так називаються?

МЕТАЛИ В ОРГАНІЗМІ ЛЮДИНИ

Прочитайте текст і розкажіть про метали, які містяться в організмі людини.

У житті людини метали мають велике значення. Різні науки вивчають метали: хімія, фізика, біологія, медицина та інші. У 20-му сторіччі біологічна наука зробила важливе відкриття: метали містяться в організмі людини в дуже малих кількостях, але відіграють велику роль у всіх життєвоважливих процесах.

Метали входять до складу клітин, тканин і органів. У крові людини міститься 62 метали. Головна функція металів в організмі людини – це участь в обміні речовин.

Так, в організмі людини є всього кілька грамів заліза. Але без заліза життя неможливе, тому що залізо – необхідна складова частина гемоглобіну крові.

Не може людина жити без цинку, тому що він бере участь у регулюванні окислювально-відновлювальних функцій клітин.

Цікавий елемент мідь. Вона входить до складу багатьох ферментів.

Деякі метали є складовою частиною вітамінів. Наприклад, кобальт входить до складу молекули вітаміну В₁₂.

Отже, метали необхідні для життєдіяльності організму людини. Таким чином, людина повинна постійно отримувати потрібні продукти, що містять різні метали. Але треба пам'ятати, що надлишок або нестача металів у їжі є причиною захворювань. Наприклад, надлишок солі в організмі викликає гіпертонічну хворобу, а нестача солі може викликати порушення обміну речовин. Отже, необхідно знати норму концентрації металів у продуктах харчування. Ось чому раціональне харчування – основа нормального стану та здоров'я людини.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Метали в організмі людини».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Метали містяться в організмі людини в дуже малих кількостях.

що містить що

б) Кобальт входить до складу молекули вітаміну В₁₂.

що є складовою частиною чого

в) Раціональне харчування – це основа нормального стану та здоров'я людини.

що є чим

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Вчені вивчають властивості металів.

б) Метали відіграють велику роль у всіх життєво важливих процесах організмі людини.

в) У крові людини міститься 62 метали.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Метали – постійні супутники людей.

2. Вміст металів в клітинах тканин і органів.

3. Участь в обміні речовин – головна функція металів:

а) роль заліза в організмі людини;

б) роль цинку;

в) роль міді і кобальту.

4. Раціональне харчування – основа нормального стану та здоров'я людини.

Додаткові питання до тексту «Метали в організмі людини»

1. Яке відкриття зробила біологічна наука в 20-му столітті?

2. Скільки металів міститься в крові людини?

3. Яка головна функція металів в організмі людини?

4. Яку хворобу викликає надлишок солі в організмі?

5. Що є основою нормального стану та здоров'я людини?

ОБМІН РЕЧОВИН І ЕНЕРГІЇ

Прочитайте текст і розкажіть про процеси асиміляції і дисиміляції.

Обмін речовин та енергії є основною властивістю живого організму. В організмі постійно відбувається два протилежні процеси: перший процес – це

розпад речовин зі звільненням енергії; і другий процес – це синтез речовин зі споживанням енергії.

Розпад речовин в організмі, який супроводжується визволенням енергії, називається дисиміляцією. Синтез речовин в організмі, який супроводжується споживанням енергії, називається асиміляцією.

Асиміляція та дисиміляція – це протилежні процеси, які разом утворюють єдиний процес, який називається обміном речовин та енергії або метаболізмом. Асиміляція та дисиміляція не можуть існувати одне без одного.

У дорослої людини рівень асиміляції та дисиміляції приблизно однаковий. У маленької дитини асиміляція значно перевищує дисиміляцію і тому дитина росте, в її організмі утворюються нові клітини. У старій людині дисиміляція перевищує асиміляцію. Співвідношення асиміляції та дисиміляції змінюється протягом життя.

Як відбувається обмін білків, жирів, вуглеводів?

Білки надходять до організму з їжею. Вони розщеплюються та перетворюються на амінокислоти. Організм з амінокислот синтезує нові білки. Зайві білки перетворюються в печінці на жири та вуглеводи або виводяться з організму. Резерви білків організм не створює.

Жири, які входять до складу їжі, дуже різноманітні. Вони розщеплюються у кишечнику на гліцерин і жирні кислоти. У клітинах і тканинах організму утворюється жир, але вже властивий людині. Зайві жири відкладаються про запас.

Вуглеводи до організму надходять у вигляді складних вуглеводів: крохмалю і цукру. Складні вуглеводи під дією ферментів перетворюються на глікоген, який є резервом глюкози та резервом енергії. Якщо цих резервів достатньо, то вуглеводи перетворюються на жир і відкладаються у жирових депо.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Обмін речовин і енергії».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Обмін речовин і енергії є основною властивістю живого організму.

що являє собою що

б) Синтез речовин в організмі, який супроводжується споживанням енергії, називається асиміляцією.

що – це що

в) Розпад речовин в організмі супроводжується визволенням енергії.

що здійснюється при якому процесі

3. Трансформуйте речення в номінативні.

- а) Білки надходять в організм з їжею.
- б) Організм синтезує нові білки.
- в) Метаболізмом називається обмін речовин та енергії.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Обмін речовин і енергії – це основна властивість живого організму.
2. Визначення дисиміляції та асиміляції.
3. Асиміляція та дисиміляція – протилежні процеси.
4. Рівень асиміляції та дисиміляції залежно від віку людини.
5. Обмін білків, жирів та вуглеводів.

Додаткові питання до тексту «Обмін речовин і енергії»

1. Як змінюється співвідношення дисиміляції й асиміляції протягом життя?
2. З чим надходять до організму білки?
3. Чи створює організм резерв білків?
4. На що розщеплюються жири?
5. У що перетворюються зайві вуглеводи?

ХІМІЧНИЙ СКЛАД ЦИТОПЛАЗМИ

Прочитайте текст і розкажіть про білки, які складають основну частину цитоплазми.

Хімічний аналіз цитоплазми показав, що вона складається з вуглецю, водню, азоту, кисню, сірки, фосфору, хлору, натрію та інших елементів. У живій цитоплазмі всі ці елементи утворюють складні органічні сполуки. Основними органічними сполуками клітини є жири, білки і вуглеводи.

З білків, в основному, складаються цитоплазма і ядро. Білки складають 60% живої клітини. Прості білки містять вуглець, водень, кисень і азот. У більш складних білках міститься невелика кількість сірки, фосфору та метали. Молекула білка є дуже складним утворенням. Вона складається з великої кількості атомів. Велике значення в житті клітин мають білки-протеїди, які є сполуками білка з фосфорною кислотою, вуглецьми, жирами тощо.

Жири виконують багато важливих функцій: будівельну, каталітичну, захисну, енергетичну тощо. Жири – це запасний поживний матеріал клітини. Так само жири – це джерело енергії.

Вуглеводи містять вуглець, водень і кисень. Вони є живильним і енергетичним матеріалом клітини.

У клітині також містяться неорганічні речовини. Найбільшу частину клітини становить вода. У тілі медузи вона міститься в кількості 95%. До складу черв'яків входить 72-82% води. У тілі людини знаходиться 70-80% води.

Усі речовини в клітині знаходяться не у простому водному розчині, а в колоїдному розчині.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Хімічний склад клітини».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) До складу клітини входять 90 хімічних елементів періодичної системи Д.І. Менделєєва.

що містить скільки чого

б) У живій клітині постійно відбуваються складні біохімічні процеси.

що здійснюється де

в) У клітині є хлорид натрію.

що має що

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Хімічні елементи, що входять до складу клітин, називаються біогенними елементами.

б) Хімічні елементи відіграють важливу роль у всіх процесах життєдіяльності організму.

в) Кількість води залежить від виду клітин і їх функцій.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Клітина – це жива біохімічна лабораторія.

2. Макро-, мікро-, ультрамікроелементи та їхня роль у процесах життєдіяльності організму.

3. Хімічні елементи – складова частина неорганічних і органічних речовин у клітині.

4. Мінеральні солі – складова частина клітинного соку і міжклітинної речовини.

Додаткові питання до тексту «Хімічний склад клітини»

1. Чому клітини називають біохімічною лабораторією?

2. Що входить до складу неорганічних речовин клітини?

3. Яку частину клітини становить вода?
4. Від чого залежить кількість води в клітині?
5. Які солі є в клітині?

ВІТАМІНИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ В ОБМІНІ РЕЧОВИН

Прочитайте текст і розкажіть, що таке вітаміни та яку роль вони відіграють в обміні речовин.

У 1880 році російський лікар Н.І. Лунін зробив відкриття. Він досліджував вплив різних харчових речовин на організм. Н.І. Лунін провів багато експериментів та зробив висновок, що у багатьох продуктах харчування знаходяться речовини, які необхідні для життя. Ці речовини були названі вітамінами.

Вітаміни – це біологічно активні речовини, які необхідні для життєдіяльності організму. Організм майже не виробляє вітамінів. Вони надходять до організму з їжею.

Роль вітамінів схожа на роль ферментів та гормонів. Вітаміни, як ферменти і гормони, забезпечують нормальний перебіг обміну речовин. За їхньою допомогою організм краще засвоює харчові речовини. Відсутність у їжі вітамінів призводить до захворювань, які називаються авітамінозом.

У наш час відомо близько 30 вітамінів. Для зручності вітаміни позначають буквами латинського алфавіту: А, В, С, D і т. д. Вітамін А міститься у вершковому маслі, печінці, молоці. Вітамін А впливає на ріст організму. При його дефіциті в їжі у людини погіршується зір.

Вітамін В₁ міститься у м'ясі, молоці, яйцях. Він регулює діяльність центральної нервової системи. Авітаміноз В₁ спричинює порушення рухів.

Вітамін С містять лимони, апельсини, яблука. Він відіграє велику роль в окисно-відновних процесах організму. За відсутності вітаміну С у харчуванні спостерігаються різноманітні розлади в організмі.

Вітамін D входить до складу м'ясних та рибних продуктів. Риб'ячий жир – це найбагатше джерело вітаміну D. Вітамін D регулює обмін фосфору та кальцію, стимулює утворення кісток. При авітамінозі D діти хворіють рахітом.

Отже, вітаміни, що надходять до організму разом з їжею, відіграють велику роль у всіх життєво важливих процесах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

1. Складіть план тексту «Вітаміни та їхня роль в обміні речовин».

2. Трансформуйте речення за допомогою поданих конструкцій.

а) Вітаміни – це органічні речовини, які необхідні для життєдіяльності організму.

що є чим

б) Вітамін А міститься у вершковому маслі, печінці, молоці

що містить що

в) Вітамін В₁ регулює діяльність центральної нервової системи.

що має здатність + інфінітив

3. Трансформуйте речення в номінативні.

а) Вітаміни надходять в організм з їжею.

б) Вітамін С відіграє велику роль в окисно-відновних процесах організму.

в) Н.І. Лунін відкрив вітаміни.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

План

1. Відкриття Н.І. Луніна.

2. Визначення вітамінів.

3. Роль вітамінів:

а) роль вітаміну А;

б) роль вітаміну В;

в) роль вітаміну С;

г) роль вітаміну D.

Питання до тексту «Вітаміни та їхня роль в обміні речовин»

1. Яке відкриття зробив лікар Н.І. Лунін у 1880 році?

2. Скільки вітамінів відомо у наш час?

3. Які вітаміни Вам відомі?

4. Які фрукти містять вітамін С?

5. У яких продуктах міститься вітамін D?

ПИТАННЯ ДО ЛЕКСИЧНИХ ТЕМ

Україна

1. Де знаходиться Україна?
2. З якими країнами межує Україна?
3. Яка площа України?
4. Скільки людей живуть в Україні?
5. Яке місто є столицею України?
6. Який адміністративний поділ України?
7. Який політичний устрій України? (Президент, Парламент – Верховна Рада, Кабінет Міністрів)
8. Яку державну символіку має Україна?
9. Яка мова є державною мовою України?
10. Чому Україна є багатонаціональною державною?
11. Чи є в Україні моря? Як вони називаються?
12. Які річки в Україні Ви знаєте?
13. Як називаються гори України?
14. Який клімат в Україні?
15. Яка промисловість розвинута в Україні?
16. Розкажіть про сільське господарство України.
17. Якими корисними копалинами багата Україна?
18. Що Ви можете сказати про характер українців?
19. Що Вам подобається або не подобається в Україні?

Моє рідне місто / Столиця моєї країни

1. Звідки Ви приїхали?
2. Як називається Ваше рідне місто або столиця Вашої країни?
3. Де знаходиться це місто/столиця Вашої країни?
4. Яке населення Вашого міста/столиці Вашої країни?
5. Що Ви знаєте про історію Вашого міста/столиці Вашої країни?
6. Скільки років Вашому місту/столиці Вашої країни?
7. Що є центром Вашого міста/столиці Вашої країни?
8. Які основні пам'ятки Вашого міста/столиці Вашої країни? (архітектурні пам'ятки, пам'ятники відомим людям, музеї, театри, парки)
9. Які види транспорту є у Вашому місті/столиці Вашої країни?
10. Які заводи та фабрики є у Вашому місті/столиці Вашої країни, й що вони виробляють?

11. Скільки університетів, коледжів та шкіл у Вашому місті/столиці Вашої країни?
12. Де люблять відпочивати жителі Вашого міста/столиці Вашої країни?
13. Чи є традиції у Вашому місті/столиці Вашої країни? Розкажіть про них.
14. Які проблеми існують у Вашому місті/столиці Вашої країни та як їх вирішують?

Моя країна

1. Звідки Ви приїхали?
2. Де знаходиться Ваша країна?
3. З якими країнами вона межує?
4. Яку площу займає Ваша країна?
5. Скільки людей живе у Вашій країні?
6. Люди яких національностей живуть у Вашій країні?
7. Яке місто є столицею Вашої країни?
8. Який політичний устрій має Ваша країна? (монархія або республіка; Президент, Король, Парламент, Кабінет Міністрів)
9. Який адміністративний поділ у Вашій країні?
10. Яку державну символіку має Ваша країна?
11. Яка мова є державною у Вашій країні?
12. Чи є у Вашій країні моря, ріки, гори? Розкажіть про них.
13. Який клімат у Вашій країні?
14. Які корисні копалини є у Вашій країні?
15. Які овочі та фрукти вирощують у Вашій країні?
16. Що експортує та імпортує Ваша країна?
17. Що Ви можете розповісти про культуру Вашої країни?
18. Які екологічні проблеми є у Вашій країні? Яка держава вирішує ці проблеми?

Відома людина

1. Про яку людину Ви хочете розповісти?
2. Хто він?
3. Як і де Ви дізналися про нього вперше?
4. Коли та де він виріс?
5. Хто його батьки?
6. Де він навчався?
7. Про що він мріяв та що він зробив, щоб його мрії стали реальністю?
8. Чим він цікавився та захоплювався?

9. Що Ви знаєте про його життя?
10. Чому він став відомою людиною (у світі, у країні)?
11. Яка він людина? Який він має характер?
12. Чим би Ви хотіли бути схожим на нього?

Свята

1. Звідки Ви приїхали?
2. Які є свята у Вашій країні:
 - національні;
 - релігійні;
 - родинні.
3. Яке Ваше улюблене свято? Як його святкують?
4. Як люди вітають один одного зі святом? Що вони бажають один одному у цей день? Чи ходять люди й цей день один до одного у гості?
5. Що люди роблять у святковий день?
6. Що вони готують на це свято?
7. Що показують у цей день по телевізору?
8. Назвіть основні свята Вашої країни.
9. Які українські свята Ви знаєте?
10. З якими українськими традиціями Ви познайомилися? Які традиції Вам сподобалися найбільше?

Моя майбутня професія

1. Звідки Ви приїхали?
2. Які професії є престижними у Вашій країні?
3. Ким Ви вирішили стати та чому?
4. Хто порадив Вам обрати цю професію?
5. Як Ви вважаєте, якою повинна бути людина Вашої професії?
6. Чи є у Вашій родині спеціалісти з цієї професії?
7. Чому Ви вирішили навчатися в Україні?
8. Що Ви знали про українські університети до приїзду до України?
9. Чи визнається український диплом у Вашій країні?
10. Чи потрібно складати додаткові іспити після повернення на батьківщину?
11. Чи знаєте Ви людей, які отримали освіту в Україні? Хто вони за професією?
12. Чи складно отримати роботу у Вашій країні по закінченні університету?
13. Де Ви хочете працювати: у державній організації чи у приватній? Чому?
14. Ви працюватимете у Вашій країні чи в іншій? Чому?

Як я вивчав українську мову

1. Скільки та які мови Ви знаєте?
2. Де та скільки часу Ви вивчали українську мову?
3. Що Ви робили на уроках української мови?
4. Чи важко Вам було вивчати українську мову?
5. Скільки часу Ви витрачали на вивчення української мови щоденно?
6. Чи регулярно Ви робили домашнє завдання та як довго?
7. Хто допомагав Вам вивчати українську мову?
8. Що допомагає Вам краще знати українську мову?
9. Чи цікаво Вам вивчати українську мову?
10. Як Ви вважаєте, що потрібно зробити, щоб краще організувати вивчення української мови?
11. Чи маєте Ви власну методику вивчення іноземних мов (української мови)?
12. Де Ви можете використовувати знання української мови на батьківщині?

Місто, де я живу та навчаюся (Запоріжжя)

1. У якому місті Ви живете та навчаєтеся?
2. Де воно знаходиться?
3. Скільки людей живе у цьому місті?
4. Що Ви знаєте про історію Запоріжжя?
5. Скільки йому років?
6. Що є символом міста?
7. Який адміністративний поділ має місто?
8. Як називається головний проспект міста та його головна площа?
9. Чому Запоріжжя – це промислове місто? Які заводи є у Запоріжжі та яку продукцію вони виготовляють?
10. Яка екологічна ситуація у місті?
11. Чому ми говоримо, що Запоріжжя – це наукове місто?
12. Що Ви можете розповісти про культурне життя Запоріжжя?
13. Які види спорту люблять запоріжці?
14. Де вони можуть займатися спортом?
15. Де люблять відпочивати жителі Запоріжжя?
16. Що Вам подобається чи не подобається у Запоріжжі?

Наш університет

1. Як називається наш університет?
2. Де він знаходиться?

3. Скільки років нашому університету?
4. Хто є ректором нашого університету?
5. Скільки навчальних корпусів, гуртожитків має університет?
6. Скільки факультетів та кафедр є в нашому університеті?
7. Скільки професорів та викладачів працює в університеті?
8. Яка кількість студентів навчається в університеті?
9. Звідки приїхали навчатися іноземні студенти?
10. Які спеціальності отримують студенти у нашому університеті?
11. Де можуть займатися студенти?
12. Де знаходиться наукова бібліотека університету?
13. Де студенти можуть займатися спортом?
14. Чому Ви вирішили навчатися у нашому університеті?

ДІЄСЛІВНИЙ МІНІМУМ

Б

бачити – побачити *що? кого? де?*

брати – взяти *що? де?*

будувати – збудувати *що?*

бути *де? ким? з ким?*

В

вечеряти – повечеряти *де? з ким?*

вдягатися *як?*

вивчати – вивчити *що?*

виповнюватися – виповнитися *кому? скільки років?*

вирішувати – вирішити *що? що робити? що зробити?*

вистіти *де?*

віддавати – віддати *кому? що?*

відповідати – відповісти *на що? кому?*

відпочивати – відпочити *де? з ким?*

вітати – привітати *кого? з чим?*

вітатися – привітатися *до кого? з ким?*

вступити *куди?*

Г

говорити *якою мовою? як? – сказати кому? про що?*

готувати – приготувати *що? кому?*

готуватися – підготуватися *до чого?*

грати – зіграти *у що? з ким?*

гуляти – погуляти *чим? з ким?*

Д

давати – дати *що? кому?*

дарувати – подарувати *що? кому?*

дивитися – подивитися *що?*

дізнатися *про кого? про що?*

допомагати – допомогти *кому? що робити? що зробити?*

Ж

жити *де? з ким?*

З

забувати – забути *що? кого? де?*

займатися *чим? де? з ким?*

закінчувати – закінчити *що? що робити?*

закінчуватися – закінчитися *коли?*

залишатися – залишитися *що? до чого?*
запитувати – запитати *кого? про що?*
запрошувати – запросити *кого? куди?*
запізнюватися – запізнитися *куди?*
захоплюватися *чим?*
звати *кого?*
згадувати – згадати *що? кого? про що? про кого?*
знайомитися – познайомитися з *ким? де?*
знати *що? кого?*
знаходитися *де?*
зупиняти – зупинити *що? де?*
зупинитися *де?*
зустрічати – зустріти *кого? де?*
зустрічатися – зустрітися *де? з ким?*

І / Й

іти (йти) *куди? до кого?*

Ї

їздити *куди? до кого?*

їсти – з'їсти *що?*

їхати – поїхати *куди? до кого?*

К

користуватися *чим?*

коштувати *скільки?*

користуватися – скористуватися *чим?*

купувати – купити *що? де? кому?*

Л

лежати – полежати *де?*

любити *кого? що? + інф.*

М

малювати *що? кого? чим?*

мати *що?*

мешкати *де? з ким?*

мити *що? чим?*

мріяти – помріяти *про що? про кого?*

Н

навчатися *де?*

належати *кому? чому?*

народитися *де? коли?*

немає *кого? чого? у кого?*

О

обідати – пообідати *де? з ким?*

отримувати – отримати *що? від кого? звідки?*

оформляти – оформити *що? де?*

П

перекладати – перекласти *що? з якої мови на яку?*

перевіряти – перевірити *що?*

піти *куди? до кого?*

писати – написати *що? кому?*

питати – запитати *кого? про що? про кого?*

пити – випити *що? де? з ким?*

пишатися *чим? ким?*

плавати *чим? (засіб) де? (місце – О₅)*

платити – сплатити *що? куди? за що?*

повідомити *кого? про що?*

повторювати – повторити *що?*

подобатися – сподобатися *кому?*

познайомити *кого? з ким?*

познайомитися *з ким?*

подорожувати *де? чим? з ким?*

поїхати *куди? до кого? чим? (засіб)*

показувати – показати *кому? що?*

покласти *що? куди?*

поспішати *до кого? куди?*

починати – почати *що? що робити?*

починатися – початися *коли?*

пояснювати – пояснити *що? кому?*

працювати *де? ким? з ким?*

прибирати – прибрати *що? де?*

придбати *що? де?*

приїхати *куди? звідки? чим? (засіб)*

прийти *куди? з ким?*

прикрасити *що? чим?*

прилетіти *куди? звідки? чим?*

продавати – продати *що? кому? де?*

прокидатися *коли?*

Р

радити – порадити *кому? що робити? що зробити?*

радіти – зрадіти *кому? чому?*

робити – зробити *що? де? з ким?*

розмовляти з *ким?*

розповідати – розповісти *про кого? про що? кому?*

розуміти – зрозуміти *кого? що?*

рости *де? навколо чого?*

С

святкувати *що?*

слухати – послухати *що? про що? про кого?*

снідати – поснідати *де? з ким?*

співати *що? з ким?*

стати *ким?*

стояти *де?*

Т

телефонувати – зателефонувати *кому?*

товаришувати – потоваришувати з *ким?*

Ф

фотографувати – сфотографувати *що? кого? де?*

фотографуватися з *ким? де?*

Х

ходити *куди? до кого?*

хотіти *що? що робити? що зробити?*

хворіти *чим? – захворіти на що?*

Ц

цікавитися – поцікавитися *чим?*

Ч

чекати *на кого? на що? де?*

читати – прочитати *що? кому?*

Ш

шукати *кого? що? де?*

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ !

вдячний (-на, -ні) *кому? за що?*

задоволений (-на, -ні) *чим? ким?*

розташований (-на, -не) *де?*

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Методичні рекомендації для викладачів, які проводять контроль у слухачів центру підготовки іноземних громадян / Л.І. Васецька, Д.О. Завгороодня, Л.А. Савченко, І.Б. Янушевська. – Запоріжжя, 2018. – 239 с.
2. Гайдук Л.П. Практикум з української мови як іноземної (фахова мова) для слухачів Центру підготовки іноземних громадян / Л.П. Гайдук. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 105 с.
3. Гейченко К.І. Українська мова для іноземців (Вступний фонетико-комунікативний курс): навчальний посібник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / К.І. Гейченко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. – 274 с.
4. Українська мова для іноземців (Комунікативний морфолого-синтаксичний курс) : підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / К.І. Гейченко, О.І. Агіна, Н.О. Коновальчук, Г.С. Манаєва, О.А. Цупікова. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 294 с.
5. Чистякова А.Б. Українська мова для іноземців / А.Б. Чистякова, Л.І. Селіверстова, Т.М. Лагута. – Харків, 2008. – 524 с.
6. Програма навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів підготовчих факультетів / відділень вищих навчальних закладів МОЗ України / С.М. Луцак [та ін.]. – Київ, 2015. – 96 с.